

Mediàtic

DE L'ALT EMPORDÀ

Especial
30 anys de
l'Abocador
comarcal

JUNY 2021 • Nº 2

Dibuix original. Lluís Puigbert

SUMARI

L'ESPIGÓ	4	DÈCADA 2000-2010	34
RE-MUGA	6	DÈCADA 2010-2020	48
ECOS	8	EL FUTUR DE L'ABOCADOR	60
ANIMALADES	10	ECO COMPETENTS	64
DÈCADA 1980-1990	12	APUNT TECNOLÒGIC	68
DÈCADA 1990-2000	22	HEMEROTECA	70
		AL SURO	72

L'ESPIGÓ

**Sònia
Martínez**

Presidenta del
Consell Comarcal
de l'Alt Empordà

L'abocador comarcal és un d'aquells serveis necessaris i indispensables per l'activitat i vida diària, però que tothom en viu d'esquenes, gairebé com si no existís. Malgrat tot, veure la maquinària del Centre de Tractament de Residus (CTR) com mou tones de brossa et fa reflexionar i pensar en el futur de la comarca. Per aquest motiu l'àrea de Medi Ambient del Consell Comarcal de l'Alt Empordà dedica molts esforços en la difusió i divulgació; un exemple és aquesta edició que teniu a les mans que ha de servir per mirar enrere, veure com hem arribat fins avui dia i fer un punt i seguit per afrontar els reptes de futur.

El dipòsit controlat s'ha convertit en una infraestructura puntera, més des que s'ha complementat amb el CTR i ara només es premsa i aboca el que és indispensable. A banda de l'impacte mediambiental, el triatge té un cost econòmic significatiu que només es pot reduir amb l'esforç de tothom, reciclant millor i minorant les tones d'entrada a l'abocador. És indubtable que el futur és a les nostres mans i, en matèria d'estalvi de residus, hem d'aprendre a reduir, reutilitzar i reciclar.

El temps passa inexorablement i la infraestructura va obrint i tancant fases d'explotació des que la mancomunitat de municipis l'obrí; tres d'ençà que el Consell Comarcal en porta la gestió. L'ens comarcal posa esforços en millorar els processos de triatge i treballa incansablement per fer divulgació amb l'objectiu que el vas de la fase V, l'actual, tingui una vida útil més llarga de l'esperada.

Trenta anys de gestió d'aquesta infraestructura –vital per a la convivència en societat– han estat possible gràcies a la gestió de moltíssimes tècniques, tècnics, així com persones treballadores de l'abocador que han fet i fan possible que tots els residus que generem tinguin un destí controlat amb el mínim impacte mediambiental possible.

Encoratjo a totes aquelles persones que tinguin aquest volum a les mans, a reflexionar i canviar els hàbits de generació de residus per fer possible que l'abocador comarcal sigui infrutilitzat i allargui la seva vida útil. Aquest fet serà un senyal inequívoc que estem fent millor les coses. oc que estem fent millor les coses.

**Daniel
València**

Alcalde de
Pedret i Marzà

Aquest any farà 21 anys que sóc a Pedret i Marzà, un poble que no sabia si era un sol poble o dos. Un poble, això sí, molt ben situat, just entre Figueres, Llançà i Roses.

Passats els primers mesos de viure-hi i parlant d'on m'havia traslladat, tothom em deia "Ah, sí, on hi ha l'abocador comarcal". No sé si em molestava que fóssim un referent de les deixalles de la comarca, però en algun lloc s'havien de dipositar.

Recordo que entre els veïns del poble hi havia detractors per les males olors provocades pels llixiviats o per la descomposició pròpia del que s'abocava. Cigonyes, gavines i altres aus semblava que no els importava gaire perquè entre l'abocador i la bassa tenien menjar i beure a l'abast dels seus becs! Quin paradís!

De tant en tant, algun incendi espontani, provocat suposadament per les altes temperatures de la mateixa descomposició, i les pudors s'han anat reduint i, només quan bufa el vent, arriba alguna mala flaire i més d'una bossa de plàstic.

També recordo, encara que no sé quin any, que es va fer una demostració a les mateixes instal·lacions de l'abocador del filtratge dels llixiviats recollits en una bassa. La pudor és molt característica i reconeixible, així com el color negre del subproducte de descomposició. La prova consistia a passar els llixiviats per una màquina que els filtrava, eliminant pudor i

transformant el negre líquid amb aigua cristal·lina.

Després d'un primer filtratge, el líquid s'havia tomat grisós i sense fer massa pudor. En el segon filtratge, malgrat haver perdut la grisor i ser més transparent, ningú va voler tastar-lo i finalment en el tercer i últim filtratge, l'aigua ja va sortir transparent, incolora i no sé si insípida perquè tampoc ningú es va atrevir a provar-la. Tanmateix, aquella aigua es podia aprofitar per a conreus o usos no de boca.

Explico això perquè crec honestament que l'abocador, en aquests 20 anys, ha anat adaptant-se per tal d'incidir mínimament en el medi ambient i a través de la tecnologia i inversions (Centre de Tractament de Residus-CTR) reduir el volum de les deixalles, obtenir compost i eliminar males olors.

Tanmateix, hem de seguir demanant al Consell Comarcal que utilitzi les millors tecnologies, així com en l'àmbit supracomarcal que s'apliquin polítiques de reducció d'envasos plàstics, cartonet i que el vidre torni a ser l'envàs retornable.

Ens queda a nosaltres, els ciutadans, reduir i separar les deixalles per a facilitar aquesta recollida i emmagatzematge que serà l'herència mediambiental que deixarem als nostres néts/es i que el Consell Comarcal s'encarrega de divulgar.

**Helena
Valent i Nadal**

Cap de l'Àrea de
medi ambient del
Consell Comarcal
de l'Alt Empordà

(2003 - 2021)

Difícilment trobem textos històrics sobre la gestió de residus, potser perquè tot i formar part de l'activitat humana no representaven un problema... o sí, si ens basem en l'article del **"Diario de Gerona de avisos y noticias" del 10 d'octubre del 1900**. La recerca de dades s'ha de fer doncs a través d'hemeroteques de diaris o bé llibres d'història i costums socials. Tanmateix, la història de la gestió dels residus també la podem intuir a través de la memòria oral dels nostres avis. De fet, està íntimament lligada als seus hàbits i la seva vida diària. Tenint en compte els meus records, la nostra comarca i la seva activitat sobretot rural l'imagino més o menys així:

En Joan i la Carmeta, una parella de 40 anys que vivia en un poble de la comarca. En Joan, a part de cuidar-se de l'hort familiar i d'una peça on plantava userda pel bestiar, també recollia les escombraries. Un carro, el "macho" i la campaneta per avisar els veïns eren els seus aliats, i amb paciència passava a buidar les galledes i cubells que els veïns baixaven a la porta. Sovint trobava la Quimeta i la Matilde al carrer, esperant-lo amb la galleda entre grans converses. Moltes vegades s'hi afegia alguna veïna des del balcó. Llençaven poca cosa. La Quimeta era modista i sempre omplia la galleda amb trossets de roba i fils, eren petits, perquè els grans els guardava per fer pedaços. La Matilda llençava més brossa orgànica, el seu

home era taxista, no tenien terres i llençaven el que no podien donar a les gallines. En Siset, també era dels que trobava sovint esclovellant mongetes a l'entrada de casa, sempre tenia algun acudit per dir-li mentre agafava la seva galleda.

De tant en tant, en Joan s'aturava a fer un mos. La Carmeta li preparava cada dia un farcell amb pa, embotit i una mica de vi ranci. Li agradava aturar-se davant del mercat. S'entretenia molt observant les parades plenes de coves amb verdures i fruites, els venedors ensenyant els seus millors productes, i les dones comprant amb els cabassos. Quan veia el mercat pensava en les històries del seu pare. Quan era petit anaven al mercat a Figueres, i cada vegada que passaven per la Rambla, li explicava que va veure com cobrien la riera Galligans on tothom hi llençava de tot.

Mentre recollia la brossa vigilava si algú havia llençat alguna cosa que pogués vendre: cartró i diaris, ampolles de vidre o llaunes era el que tenia més sortida. Allò que no servia, ho portava en un descampat on es llençava la brossa. Aquest petit abocador que a vegades fumava i sovint es cremava. Però això no era un problema, eren un poble petit i al cap d'un temps les deixalles s'anaven consumint soles.

Quan arribava a casa, la Carmeta ja havia fet el dinar. Un caldo, una mica de carn d'olla i un tall

Cronologia

de coca de recapte. La Carmeta era molt primmirada, i a casa seva li havien ensenyat a no llençar el menjar. Feia unes confitures boníssimes i passava els estius fent salses de tomata per passar l'hivern.

Després d'un sol baixant, en Joan anava a l'hort, donava

Mentrestant la Carmeta anava amb la cantina a buscar la llet, a can Domingo obrien l'entrada de casa després de munyir les vaques. Després mirava si havia arribat el peix, sempre era tard, i llavors s'havia d'afanyar a fer el sopar.

Era una vida senzilla la que portaven, que sovint acabava a la vora del foc. Però no perdien ni un segon quan es podia gaudir. En acabat de treballar si hi havia festa major agafaven la bicicleta i cap als pobles veïns a ballar. Moltes vegades tornaven que clarejava i en Joan ja preparava de nou el carro per sortir a recollir."

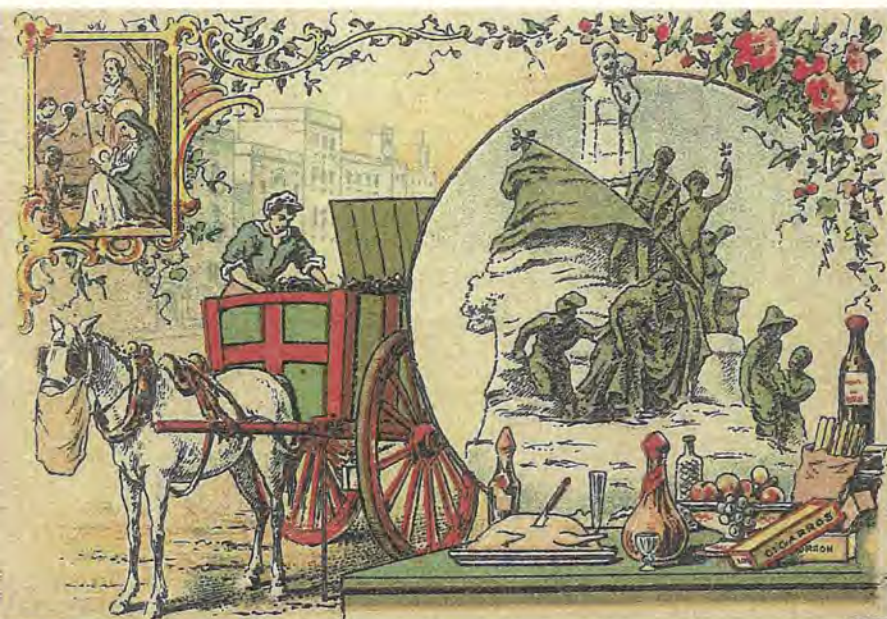
La nostra manera de viure i els nostres hàbits han canviat molt des de llavors. Estem en un moment on el canvi climàtic, la situació econòmica i social, la globalització i una pandèmia mundial ens han de fer reflexionar. Som més coneixedors del funcionament de tot plegat i tenim més capacitat i coneixements per pensar, decidir i actuar.

No es tracta ara de tornar enrere i viure com en Joan i la Carmeta, només recuperar-ne alguns hàbits i utilitzar el nostre coneixement per prendre decisions coherents. I les decisions han de ser a tots nivells.

Recordo que hi ha una dita que diu que **si vols canviar el món comença per canviar**

tu mateix. I jo hi afegiria, si vols canviar el tractament dels residus, comença a canviar-lo des de casa.

Quan comences?

menjar als animals i deixava revolcar-se els porcs al femer del pati mentre preparava la farinada. A vegades es menjaven la resta del dinar que hi havia anar a parar a sobre.

l'abocador

08 ————— 2015 ————— 2017 ————— 2019 ————— 2021-22-23 —————

S'incorporen al procés de tractament de RSU una planta de tractament de concentrats de depuradora per termocompressió i un procés de retractilat amb plàstic film a la premsa.

Inici de les obres del Centre de tractament de residus amb plantes de pretractament dels residus que van a l'abocador controlat.

Posada en marxa de les plantes de pre-tractament dels residus municipals.

S'inicia l'explotació de la fase V de l'abocador i s'efectuen treballs de clausura de la fase

la posada en marxa d'una planta de pre-tractament de residus voluminosos per a reduir la quantitat de material que es destina a l'abocador.

Una ampliació de la deixalleria comarcal.

L'ampliació de la generació d'energia renovable per a autoconsum complementant la generada pels biogàs.

La integració paisatgística de l'abocador

Sabíeu que l'abocador i el seu entorn han estat dissenyats de manera que estiguin el més integrats al paisatge com sigui possible?

L'abocador s'omple per fases i cada fase té un vas d'abocaments assignat que està delimitat per alts talussos que impedeixen que, des dels diferents camins que l'envolten, es vegin les deixalles que s'hi acumulen. A l'hora, els talussos es colonitzen per vegetació de l'entorn i, una vegada clausurat el vas, es recobreix de terres i s'hi planten vegetació autòctona. Cada vas clausurat es transforma en un turó arbrat. El CTR també té una cura especial a la serà integració paisatgística amb la disposició dels edificis, les zones arbrades i els colors del complex tenint en compte l'entorn.

Revegetació dels talusos de la Fase III

El CTR de Pedret i Marzà, un punt calent de biodiversitat

Al contrari del que hom podria pensar, el CTR és un punt calent de biodiversitat, principalment d'aus. Per què? Doncs perquè moltes espècies hi van per alimentar-se de les restes orgàniques que troben entre el rebuig. Algunes hi són només de pas, però d'altres acaben establint-s'hi de manera permanent per les facilitats que tenen per trobar aliment. A més, cal tenir en compte que la seva situació, molt a prop del mar, del Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà, de la bassa d'aigua de Pedret i de les grans colònies de cria de les Illes Medes, afavoreix també la concentració de nombroses espècies.

Seguiment de la biodiversitat

Entre 2012 i 2013 el CCAE va portar a terme un estudi per avaluar les espècies d'aus que es poden trobar de manera puntual o permanent al CTR. Es varen fer censos i anellar centenars d'ocells amb la col·laboració de l'Associació d'Amics del Parc Natural dels aiguamolls de l'Empordà (APNAE). Les principals espècies detectades són el corb marí gros, el bernat pescaire, l'esplugabous, la cigonya, el milà negre, el milà reial, l'aligot, el xoriguer, la gavina riallera, el gavià fosc, el gavià argentat de potes grogues, l'estornell i el corb. Apart, es van detectar al voltant de 100 espècies més de menor importància.

Les espècies plaga

Entre la diversitat d'espècies n'hi ha que, pel seu elevat nombre o concentració i per l'impacte que tenen sobre les instal·lacions del CTR o sobre l'entorn més proper (principalment agrícola), s'acaben convertint en una plaga. El gavià argentat de potes grogues, la gavina vulgar, l'esplugabous, la cigonya i el corb són les que generen més problemes, tot i que darrerament l'estornell també està causant problemes importants sobre alguns equipaments. A mode d'exemple, la població de gavià argentat de potes grogues de l'abocador pertany a la més gran de Catalunya.

Les espècies protegides o amenaçades

L'abocador també és un factor positiu d'atracció de determinades espècies amenaçades. La gralla, el milà negre, el milà reial, l'aligot, l'àliga perdiguera i el bernat pescaire són espècies protegides o amenaçades que han estat identificades en els censos. La seva presència al CTR facilita fer-ne un seguiment.

Espècies invasores

Els censos també han permès detectar espècies invasores no originàries de Catalunya però actualment de difícil eradicació, com la cotorra de pit gris o la tórtora turca. Aquest ventall d'espècies invasores també s'ha estès a espècies del regne vegetal, com l'acàcia, l'ailant, el dent de lleó o el seneci del cap, que han colonitzat algunes àrees de l'entorn.

Pla de vigilància i prevenció

Per la proximitat de les instal·lacions de tractament de residus de Pedret i Marzà al Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà, s'implanta un pla de vigilància ambiental i comunicació. Els objectius, indicadors, protocols d'actuació precisos i ben integrats a l'estructura de funcionament i organització del CTR permetran:

- Evitar i prevenir el màxim les bio invasions i plagues,
- Potenciar i comunicar els aspectes positius de la biodiversitat de l'indret.
- Tenir controlats i monitoritzats els principals paràmetres ambientals que afecten a l'activitat i al seu entorn.

El treball s'ha iniciat aquest 2021, s'inicia per la fase de diagnosi que permetrà la creació i coordinació d'un equip de treball interdisciplinari i l'aplicació de protocols de resposta per a cada vector ambiental estudiat al pla.

Dècada 1980-1990

La comarca de l'Alt Empordà no va patir grans variacions de població entre mitjans del s. XIX i mitjans del s. XX. Des de 1857, amb 74.231 habitants que varen variar sensiblement amb una davallada entre 1940 i 1960 fins a arribar als 63.725 habitants, se situa el 1970 amb 72.111 habitants. En aquest moment la comarca era bàsicament rural. I és entre els anys setanta i el 1990 que s'incrementa exponencialment la població fins als 92.890 habitants. Aquest creixement és fruit, principalment, de l'inici i creixement del turisme com a sector econòmic predominant a la comarca.

Aquest fet es relaciona amb la implementació de canvis arran de noves necessitats i riscos derivats d'aquest creixement. D'una banda amb mesures de protecció, com la declaració del Parc Natural els Aiguamolls de l'Empordà el 1983 i el PNIN de l'Albera

(1986), i d'altra banda calia respondre a noves necessitats dels serveis públics.

En paral·lel a la generació de residus, també l'abastament d'aigua va ser insuficient. Sobretot pels municipis litorals, que amb la Creació del Consorci de la Costa Brava (creat el 1970) es varen buscar noves solucions: nous abastaments i la depuració de les aigües residuals per a millorar la qualitat del recurs i de les platges.

El turisme ha representat un repte en la gestió dels recursos en el territori, des del 1970 i fins avui. Influeix en les variables ambientals com l'aigua, l'energia, el paisatge i va ser l'impulsor de l'inici d'una nova gestió dels residus supramunicipal a la nostra comarca que avui dia continua millorant.

Població a l'Alt Empordà

1970	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989
72.111	80.725	81.700	82.690	83.573	84.519	85.369	86.296	87.423	88.618

Dades d'interés de la comarca

Habitatges (1981)	80.725
Parc de vehicles (1981)	-
Migracions (1988)	3.453
Explotacions agràries (1982)	5.279
Places hoteleres (1981)	11.353
Places càmping (1981)	20.778
Superfície d'espais naturals	8.894

El Consell Comarcal

President	Marià Lorca 1988 - 1995
-----------	-------------------------

Que passa al món?

1980

CiU guanya les primeres eleccions
Comença la Perestroika a la
Unió Soviètica
Accident nuclear a Txernòbil

1981

Fracassa el cop d'Estat
d'Antonio Tejero Molina
al parlament espanyol.

1980-1988

Guerra entre l'Iran i l'Iraq

Música

Musical Mar i Cel, de Dagoll Dagom,

Dècada 1980-1990

Graficament

Ben abans de la creació dels Consells Comarcals, els ajuntaments ja tenien, com a una de les seves tasques de gestió del dia a dia, la recollida i tractament de residus. Però quins residus?

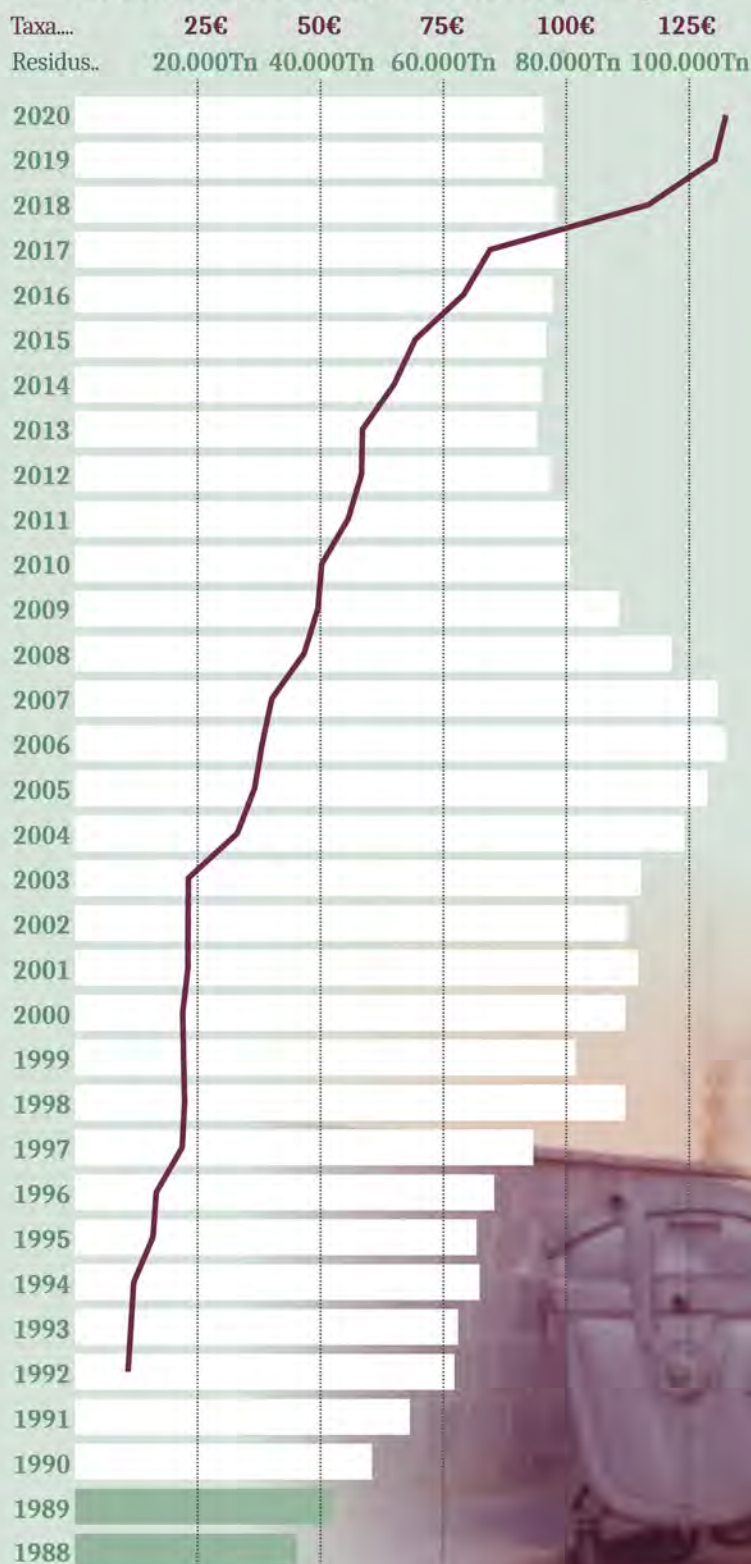
No disposem de dades de residus històriques de tota la comarcal en aquella època, però sí les dades dels darrers anys en l'abocador controlat mancomunat en el qual hi anaven 42 municipis. Són les següents:

del 05 al 12 de 1988	21.235 Tones
1989	42.229 Tones
1990	48.648 Tones

A finals de la dècada dels 80 en les dades de generació de residus ja es comença a notar una diferència en la generació estacional deguda al turisme, que s'incrementa a la primavera i sobretot a l'estiu. Les dades de l'any 1989 i 1990 ens ho mostren. El juliol de 1989 s'incorporen a la instal·lació comarcal Llançà, Portbou, Colera, Port de la selva i Cadaqués. Aquesta tendència s'ha mantingut fins a l'actualitat i és el fenomen causant que el coeficient per generació de residus de la comarca (kg/hab/dia) sigui molt superior a la mitjana catalana.

	tones 1989	tones 1990
GENER	2378,76	3051,87
FEBRER	2155,76	2701,83
MARÇ	2728,02	3086,32
ABRIL	2663,10	3607,76
MAIG	3174,14	3915,68
JUNY	3325,65	4316,17
JULIOL	6186,74	6477,53
AGOST	6894,87	7189,73
SETEMBRE	4054,81	4576,41
OCTUBRE	3098,28	3625,02
NOVEMBRE	2735,35	3013,61
DESEMBRE	2832,15	2966,25

Recollida residus i Taxa municipal

L'ajuntament que hi havia en aquells moments va lluitar molt per poder treure'l

**Antoni
Nadal i Barneda**

Alcalde de
Pedret i Marzà

(1983-2003)

Per tal de poder explicar dades de l'abocador dels anys 80 al 90 és necessari abans explicar bé l'origen de l'abocador de Pedret i Marzà

Els primers terrenys els va adquirir l'any 1969 el concessionari de la recollida d'escombraries que tenia Castelló d'Empúries, a fi de tenir un lloc per tirar les escombraries que es generaven a Empuriabrava és a dir molt abans del 1975. En aquells anys cada municipi tenia el seu abocador dintre el seu terme municipal.

L'abocador va representar un greuge pel municipi de Pedret i Marzà, ja que al començament s'eliminaven les escombraries cremant-les, la qual cosa produïa contínuament incendis en els sembrats, si en quedava algun de sencer, la quantitat de rates que hi havia en els marges de tot l'entorn els acabaven d'arrasar, a part de les pudors, gent que anava a recollir ferralla, alguna de les quals ja tenia la "residencia", gossos, gavines que les veies transportaven ossos, per tots els camps de conreus, a més amb la tramuntana s'escampaven tots els plàstics. I si no feia vent el gas metà ho acabava d'arreglar. Els masos que hi havia en l'entorn varen haver de marxar a causa de les pudors, fums, contaminació. Que també arribava dintre el poble.

L'ajuntament que hi havia en aquells moments va lluitar molt per poder treure'l es varen fer moltes visites al Governador Civil de Girona (la Generalitat encara no estava instaurada) i també es va sol·licitar a la Diputació i altres organismes que hi havia en aquells moments. Les gestions per tal de treure abocador, varen continuar amb el primer ajuntament democràtic 1979/1983 també sense èxit significat la devaluació del poble.

Quant a Figueres es va crear La Mancomunitat de l'Alt Empordà, per tal de donar serveis, aigua, es va incloure l'abocador per les deixalles, si fins aquells moments estàvem desesperats en conèixer que en un primer moment que vindrien Figueres, Roses, La Jonquera, Castelló (que ja i era) i que el volum d'escombraries anuals seria de 30.000 Tn, era inimaginable el que podia passar.

Després ja existia la Generalitat i a continuació la Mancomunitat la va absorbir el CONSELL COMARCAL que es va crear en aquelles dates, que ens va fer moltes promeses que es portaria com cal per no perjudicar més al municipi, es tancaria el perímetre de l'abocador, no es cremaria més residus, només si portarien residus urbans (fins aquell moment totes les indústries de la zona anaven abocar els productes fossin tòxics, perillosos, etc.).

No estàvem d'acord i es va anar diverses vegades a Barcelona a la Generalitat, Medi Ambient, Agricultura i altres departaments més, però no hi va haver forma de canviar de lloc abocador. Havíem de ser solidaris amb la comarca, que es portaria bé, però la veritat és que no ens en refiàvem, però no hi va haver res a fer.

A més ens varen posar a l'Alcalde i també a l'Ajuntament querelles per no treure l'abocador, tant de Medi Ambient com particulars en moltes molt importants, tothom anava a descarregar a l'abocador, però com es feia pagar molt no arribaven, axis tot l'entorn estava ple de mobles, pneumàtics, arxius de documents, etc. Vàrem haver de patir amb els lixiviats, tots els camps de l'entorn varen quedar contaminats. En aquesta dècada després varen impermeabilitzar el nou abocador, el vell el varen clausurar, però no per lixiviats, d'enterrar es va passar a embalar, el Consell va adquirir més terrenys i ara si han fet inversions que han canviat en molt i s'ha millorat, el problema que havia representat de l'inici que es va començar a fer tractament de residus.

Amb les ajudes de la Generalitat (POUSC) axis com també de la UE s'han pogut fer inversions necessàries per tancar tot el perímetre de l'abocador. Els lixiviats estan molt controlats per La Junta de Residus de la Generalitat, com també el gas metà que s'està cremant a mesura que va sortint, tot i que pels voltants de l'abocador, segons quin aire fa, se sent una mica de pudor i continua sent un lloc on "resideixen" les gavines i les cigonyes en bastant quantitat.

Dècada 1980-1990

La línia del temps

L'Any 1987 es va redactar una diagnosi de la comarca i dels serveis a la població. En el document es refereix a la gestió dels residus com un "apartat marcadament negatiu" atès que la comarca té molt mal resolta la recollida i tractament de les deixalles.

Els 68 municipis de la comarca afronten aïlladament aquest servei i d'això en deriva l'abundància d'abocadors municipals que provoquen molèsties de caràcter sanitari, ambiental, paisatgístic. També són la causa d'incendis forestals en alguns casos. D'altra banda, alguns municipis llencen els residus als rius i rieres.

Dels municipis de la comarca, 54 tenen un abocador en el seu terme municipal, 11 municipis utilitzen un abocador en un altre terme municipal (sovint veï) i 3 llencen les escombraries directament al riu.

En aquest any hi ha propostes de mancomunitats o grups de municipis que plantegen abocadors mancomunats o altres solucions que no inclouen tota la comarca. També hi ha municipis que opten per trobar una solució comarcal. En aquells moments no hi ha una planificació des de la Generalitat de Catalunya amb una estratègia clara de gestió

que pugui servir d'estratègia a seguir. L'Any 1983 entre en vigor la primera llei de residus industrials de Catalunya i es crea la Junta de residus que treballa en aquest sentit.

Amb aquest punt de partida es comença a treballar en l'àmbit comarcal i també a escala municipal en els serveis de gestió de residus. Els primers municipis que van crear la mancomunitat foren: Castelló d'Empúries, Figueres, Roses, L'Escala i Pedret i Marçà

Aquesta Mancomunitat inclou 23 municipis l'any 1988: Agullana, Avinyonet de Puigventós, Castelló d'Empúries, L'Escala, Espolla, El Far d'Empordà, Figueres, Garrigàs, La Jonquera, Llançà, Maçanet de Cabrenys, Navata, Ordis, Pedret i Marçà, Pont de la Selva, Roses, Sant Climent, Sant Mori, Sant Pere pescador, Vilabertran, Vilafant, Vilamallà i Vila-sacra. I s'amplia fins a 42 l'any 1989.

Les finalitats d'aquesta mancomunitat són la planificació i l'establiment i prestació del servei d'escorxador comarcal i la prestació de diferents serveis d'interès comarcal sempre que s'entenguin amb unitat d'explotació o de destí en un o més municipis de l'àmbit de la mancomunitat.

1983

Entra en vigor la primera llei de residus industrials de Catalunya i es crea la Junta de residus.

1985

Creació de la Mancomunitat intermunicipal de serveis amb els Municipis de Pedret i Marzà, Figueres, Castell d'Empúries, Roses i l'Escala.

1987

Es redacta una diagnosi de la comarcal i dels serveis a la població. En el document es refereix a la gestió dels residus com un "apartat marcadament negatiu"

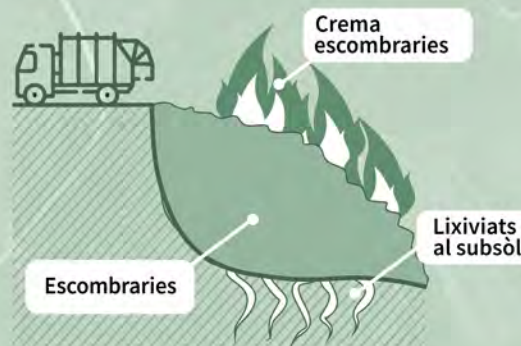
1988

Es posen en marxa els Consells Comarcals.

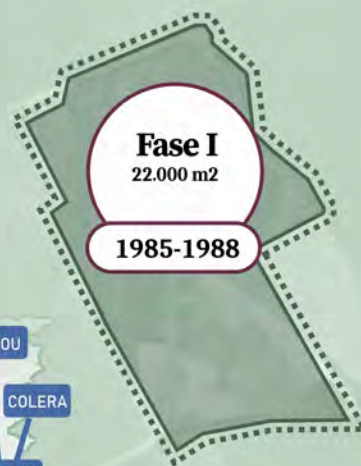
S'inaugura l'abocador comarcal el dia 11 de juliol de 1988.

L'Ajuntament de Pedret i Marzà aprova l'augment de municipis que aniran a l'abocador controlat de la mancomunitat.

Esquema Tractament

Planta Abocador

Els residus des de la meva Talaia de la vida

Ramon Galimany i Vila

Enginyer i humanista jubilat

Tècnic de l'ajuntament de Pedret i Marzà

(1988-1995)

Sóc del 1941, de petit en la gran ciutat, vaig tenir el primer contacte i de primera mà amb les escombraries Que eren molt minses, perquè quasi tot s'aprofitava Envasos retornables o residus valorables de paper, metall, fusta, drap i matèria orgànica.

A toc de trompeta l'escombriaire passava cada dia proclamant la seva presència a tot el veïnat. Jo, criatura, baixava de casa amb quatre gambades la galleda de zenc amb les deixalles.

El senyor escombriaire, gras i amb cara de bona salut, les entomava i ficava al seu carro, em retornava la galleda buida i el pis o casa endreçada quedava com per art de màgia es tractés.

Pels volts de Nadal l'escombriaire passava pis per pis repartint les Nadales felicitant-nos les festes rebent a canvi l'aguinaldo voluntari dels veïns no faltant les salutacions i bons desitjos per a l'Any Nou.

Un bon dia vaig conèixer la Quimeta i l'Alt Empordà tot seguit, la carrera de Camins vaig poder fer a Madrid perquè a Barcelona no n'hi havia encara. D'alguns bons mestres els coneixements vaig adquirir.

El 1974 els quatre (la família al complet) a Figueres vam aterrar on em vaig assabentar que era la comarca amb més pobles de CAT Tots els pobles amb la problemàtica de "QUÈ FER DELS RESIDUS" el turisme creixia imparable a l'estiu a la costa i capital, passant a ser un PROBLEMON.

Dècada 1980-1990

Implicats

Però el miracle es va produir sorgint a CAT els Consells Comarcals.

El de l'Alt Empordà la problemàtica va entomar d'una mancomunitat,

aprofitant un abocador descontrolat a Pedret i Marzà

on Figueres i Castelló hi anaven a llançar els seus RSU.

L'Ajuntament del lloc amb el consistori i l'alcalde, en Toni Nadal, al capdavant

preocupats pel continu increment de les deixalles i l'evident descontrol

l'assessorament em demanaren perquè d'acord amb el CCAE i l'Ajuntament

fes viable i es poguessin contractar, sense ensurts, les obres en base a un projecte

existent.

Apa! Ara em va tocar viatjar i conèixer a fons les experiències d'altres abocadors

de CAT, ESP i França, amb alguna sessió esgotadora.

Un altre repte previ va ser conèixer i adquirir els terrenys necessaris,

molta dedicació i col·laboració es va necessitar.

Les obres es van poder començar i continuar sense parar els abocaments,

cada vegada els residus i l'abocador més controlat va estar

amb les obres avançades i perfeccionades també,

absorbint a partir dels municipis originals tots el 68 de la comarca de l'Alt Empordà.

Tots els reptes es van anar assumint, puntes creixents dels estius també,

perquè les tones s'anaven incrementant exponencialment,

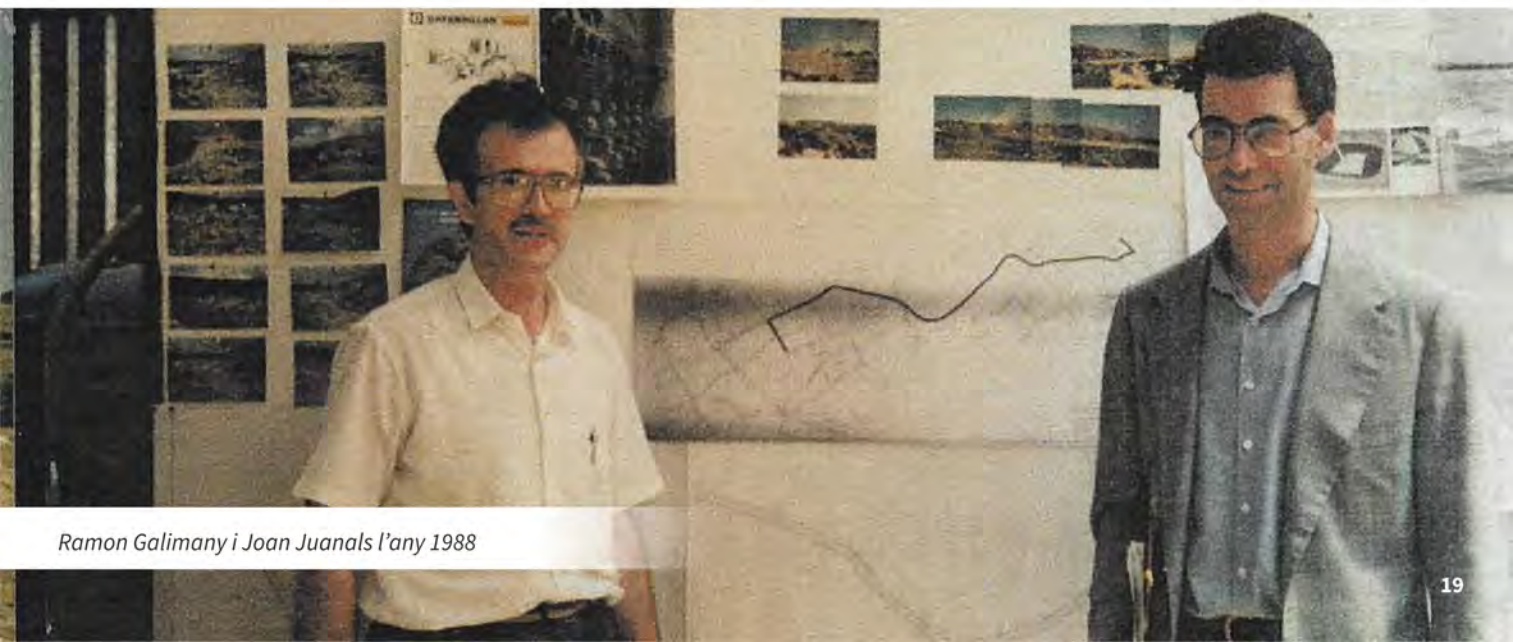
passant en poc temps d'un abocador descontrolat fumejant

a un abocador controlat modèlic, però millorable,

fins a arribar al Centre de Tractament de Residus actual

Ah! Sense oblidar mai els conceptes fonamentals

REDUIR, RECICLAR, RECUPERAR I RESPECTAR EL PLANETA QUE ENS ACULL.

Ramon Galimany i Joan Juanals l'any 1988

L'abocador de Pedret i Marzà va començar com abocador municipal de Castelló d'Empúries, i es va contractar a CEMESA

**Josep
Salleras Sala**

Empresa SENEMA
explotadora abocador

(1988 - 1995)

Els Primers terrenys que es varen utilitzar com abocador, formaven part del patrimoni de can Sendo. Hi havia una antiga vinya, que el meu pare em va fer arrancar, també hi havia dos olivets. Llavors els camins per arribar-hi eren molt estrets i dolents, fins que varen arribar els Canals de regadiu, que ho varen fer més fàcil. Però el meu pare, que amb 60 anys no estava massa bé de salut i va trobar un metge que li va receptar passar els hiverns a Canàries. El remei va funcionar fins als 84 anys, però allò va comportar que anés fent vendes del seu patrimoni. Jo vaig haver de buscar feina, vaig entrar a treballar per CEMESA, una empresa nacional i que es dedicava al servei de recollida d'escombraries. Mentrestant, l'Ajuntament de Castelló va haver de buscar una localització per l'abocador municipal i els terrenys esmentats del meu pare els va voler vendre. Jo amb l'ajuda del meu sogre els volia comprar, però la seva resposta va ser, que hi podria anar a prendre mal, amb els estimbals que hi havia. I va optar per vendre'ls a dues persones que es dedicaven a la compravenda, el "barquillero" de Castelló i un de Figueres. Li varen pagar per les 30 vessanes, només 175.000 ptes, ho varen revendre a l'ajuntament de Castelló pel doble.

L'abocador de Pedret i Marzà va començar doncs com abocador municipal de Castelló d'Empúries, i es va contractar a CEMESA. Llavors també existien els de Roses i l'Escala. Els abocadors fumaven molt i els alcaldes de les tres poblacions varen acudir a la Generalitat demanant ajuda. La persona interlocutora en aquells moments, crec que per raons polítiques, va suggerir que la mancomunitat de

municipis per a resoldre aquest problema fos presidida pel llavors alcalde de Figueres, Marià Lorca. Però Figueres ja tenia el seu propi abocador a les pedreres, no necessitava el de Pedret, i varen anar autoritzant a altres ajuntaments petits de la comarca que s'aneessin ajuntant. Els responsables d'intervenció de la mancomunitat no va aconseguir mai que paguessin fins que l'economia de SENEMA no va ser suportable, així que els seus principals socis: Sr. Lluís Masblach i jo mateix vàrem ser els primers a dimitir i acudir al Defensor del Poble. Aquest va convocar una reunió amb el president del Consell Comarcal, Sr. Palahí, l'alcalde de Pedret i Marzà, el Sr. Molins i es va desencallar el pagament.

Un cop administrats pel Consell Comarcal, la seva gerent, Montserrat Buscató ens va comunicar que el contracte caducava. En aquest moment hi havia coses a resoldre com la maquinària o els terrenys adjacents de Senema que servien per a la gestió de les terres i cobriment de les deixalles de l'abocador. L'any que el nou concessionari, el Sr. Costa, va rellevar-nos en la gestió també va haver de solucionar els problemes de terres. Recordo que aquell mateix mes varen caure més de 465 litres de pluja a l'abocador que varen provocar una gran quantitat de lixiviats.

Aquests són els meus records de l'inici de l'abocador de Castelló i després de la comarca. Ara ha canviat molt tot plegat, hi ha molts reptes nous i molta tecnologia que abans ni ens plantejàvem. És un repte interessant pels joves que treballen cara al futur.

Dècada 1990-2000

El 1988 es creen els Consells Comarcals a Catalunya. El consell comarcal és un ens local amb personalitat jurídica pròpia i l'encarregat del govern i l'administració de la comarca, i es troba definit per l'agrupació dels termes municipals que la integren. La principal funció dels consells comarcals és ser una eina al servei del reequilibri territorial, vetllant pels interessos de la comarca i prestant serveis comarcals o supramunicipals als municipis que per les seves característiques no poden disposar-ne.

És des d'aquesta data que el Consell Comarcal de l'Alt Empordà, integrat pels seus 68 municipis, treballa per prestar serveis als municipis amb els principis d'eficiència, innovació i constant millora.

Des de la seva creació, aquest ens ha anat assumint serveis públics de tots els àmbits i vetllant sobretot per la necessitat de recursos de la gran quantitat de municipis petits de la nostra comarca, així com el suport a municipis més grans.

El cor dels consells comarcals resta doncs en els consells d'alcaldes, és des d'on els representants municipals poden debatre i consensuar estratègies comunes per avançar en la millora de la qualitat de vida de la població alt-empordanesa.

I és en aquesta primera dècada de la seva existència on aquesta administració supramunicipal s'endinsa en els serveis de gestió de residus. I ha de resoldre els primers reptes de tractament de residus en una població que s'incrementa anualment arribant a unes 10.000 persones en una dècada (1985-1995). Uns anys de desenvolupament i increment del turisme, canvis d'hàbits i tendències de mercat que aposten per un increment d'envasos, la compra en hipermercats i tantes altres tendències cap a la modernitat. I aquests reptes només es podien afrontar amb l'eficiència i el treball supramunicipal.

Població a l'Alt Empordà

1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
90.059	90.902	91.346	91.772	92.145	92.588	93.039	92.980	93.711	94.738

Dades d'interés de la comarca

Habitatges (1991)	86.321	↑ 25258
Parc de vehicles (1991)	59.294	
Migracions (1998)	4.882	↑ 1.429
Explotacions agràries (1990)	4.407	↓ 802
Places hoteleres (1991)	12.477	↑ 1.124
Places càmping (1990)	36.163	↑ 15.385
Superfície d'espais naturals	19.510	10.616

El Consell Comarcal

Presidents	Marià Lorca 1988 - 1995 Martí Palahí 1995 - 1999
Pressupost Consell (1997)	6.621.938 €
Pressupost de l'abocador	1.165.802 €

Que passa al món?

1990

Reunificació d'Alemanya

1991-1995

Guerra dels Balcans

1991

Desmembrament de la unió soviètica

1992

Jocs Olímpics

Cinema

Pulp fiction i Forest Gump 1994
la llista de Schindler 1993

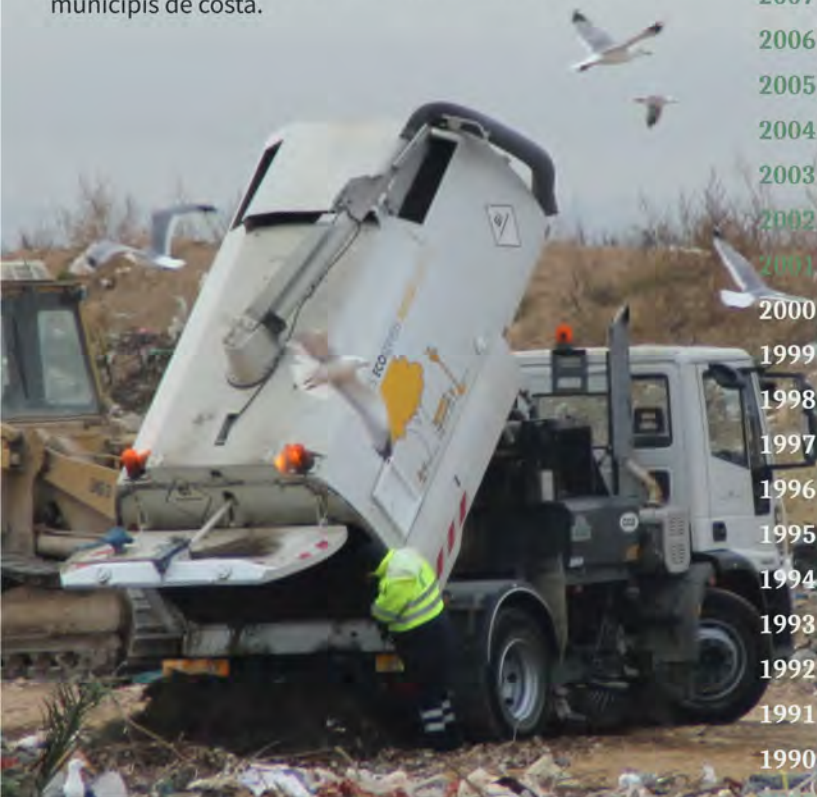
Dècada 1990-2000

Graficament

El 1993, amb la Llei 6/1993, s'inicià l'ordenació i la millora de la gestió dels residus a Catalunya, que suposa una norma bàsica de gestió dels residus que es generen o gestionen a Catalunya. A partir de la Llei es va desplegar el Programa general de residus i tres programes específics d'actuació, un d'ells pels residus municipals l'any 1995. La Junta de residus de Catalunya treballar doncs en aquesta dècada per planificar l'estratègia de recollida de residus i començar a posar ordre als serveis a Catalunya.

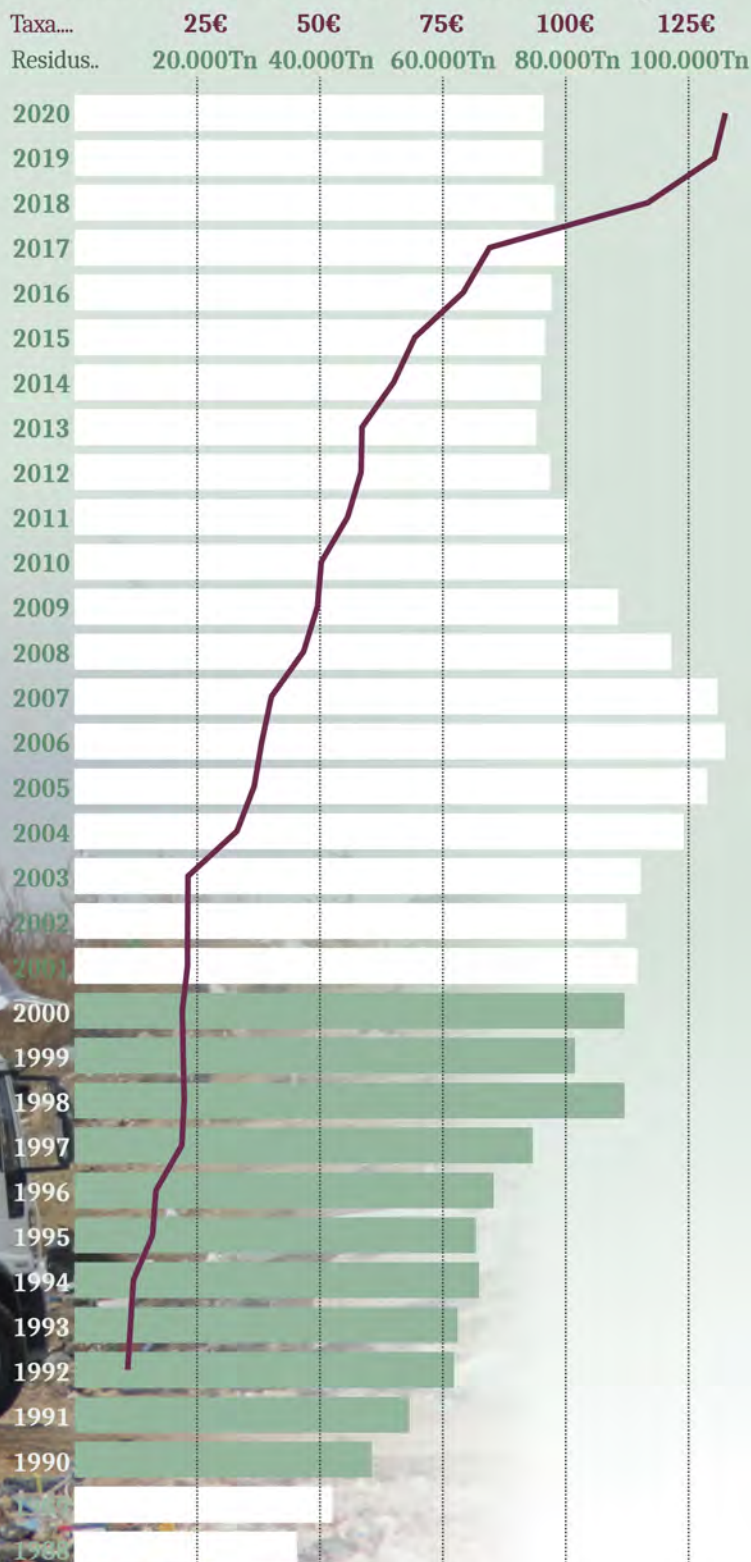
En aquesta dècada els serveis municipals a la comarca se centren en la recollida del rebuig i no serà fins l'any 2000 que s'inicien serveis de recollida selectiva. La recollida de residus va implantar nous elements de recollida i és al llarg d'aquests anys que es consoliden els contenidors d'escombraries als municipis. No serà fins a finals d'aquest període quan s'introduirà la recollida selectiva de vidre a molts pobles de la comarca. Aquest servei el va iniciar el Consell Comarcal de l'Alt Empordà.

De la mateixa manera que ho fa la població, els residus generats s'incrementen anualment. Les dades mensuals d'entrada de tones a l'abocador comarcal continuen mostrant una generació de residus molt més important del juny al setembre, coincidint amb els mesos turístics als municipis de costa.

Camió de Figueres

Recollida residus i Taxa municipal

El primer pas a la mecanització del sistema de recollida.

**Manel
Castro Blanquer**

Responsable de zona de
recollida de residus
a l'Alt Empordà

FCC Medio Ambiente SAU

(1988-2021)

Amb motiu de la celebració dels 30 anys que fa que el Consell Comarcal de l'Alt Empordà gestiona l'abocador de Pedret i Marçà, només adreçar uns petits comentaris des de la perspectiva del temps que ha transcorregut.

Des de l'any 1988 que vaig ingressar a l'empresa FCC Medio Ambiente S.A., llavors anomenada FOCSA, em van assignar entre altres contractes a la zona de l'Alt Empordà i des de llavors he viscut l'evolució de la recollida d'escombraries als nostres municipis.

En aquells moments, a la zona la majoria de la recollida del rebuig es feia de forma manual amb vehicles del tipus Caixa oberta amb un conductor i un o dos peons que anaven carregant les escombraries en bosses a la caixa del vehicle i les portaven en la majoria de llocs a l'abocador del poble.

Els principals contractes de FOCSA a la zona eren Port de la Selva, Llança, Colera, Port Bou i molts municipis de la comarca. Corria l'any 1985 i en aquells moments es va començar a implantar el servei de recollida amb contenidors i vehicles recol·lectors compactadors a molts municipis de la comarca, era el primer pas a la mecanització del sistema de recollida.

Per descomptat que la recollida selectiva dels residus encara era una quimera i ja costava que els ciutadans aportessin els residus a dins dels contenidors, que ja sigui de pas dir que en

molts llocs eren anomenats com a "pots de brossa".

Recordo que va ser complicat convèncer a molts alcaldes dels beneficis del servei amb contenidors que llavors eren metàl·lics, ja que pensaven que s'havien de recollir cada dia o es generaria un focus d'infecció. Al final i un cop instal·lat el servei amb les freqüències de 3 cops a la setmana a la majoria de municipis tot va anar bé.

Cal dir que la majoria d'ajuntaments tenien els seus propis abocadors que provocàvem moltíssims problemes, com per exemple el dels incendis espontanis provocats pel gas metà generat per les escombraries en fermentació.

Això es va solucionar amb l'obertura de l'abocador de Pedret i Marçà, que a més de centralitzar la gestió dels residus i eliminar la problemàtica dels abocadors municipals, va permetre fer recollides en ruta de molts municipis i portar les escombraries juntes a l'abocador, aconseguint una racionalització i un millor preu per al servei.

Posteriorment va arribar la recollida selectiva introduint contenidors per a diferents fraccions, recordo que semblava impossible demanar que la gent separés a casa el producte i el col·loqués als diferents contenidors. De fet encara costa avui dia.

Camión de Castell d'Empúries ACME (1409)

Dècada 1990-2000

La línia del temps

El mes de novembre de 1990 la mancomunitat de municipis demana un informe a la Generalitat de Catalunya per tal d'iniciar la tramitació per a traspasar la gestió del tractament de les deixalles al Consell Comarcal, recentment creat. Tot i que la mancomunitat traspasa el servei al Consell Comarcal el 1991, no és fins a l'agost de l'any 2000 que els municipis aproven la delegació de competències directament a l'ens supramunicipal.

Des de l'inici del servei per part del Consell Comarcal es redacta un memoràndum sobre la instal·lació amb la diagnosi d'aquesta i la planificació futura amb gestió comarcal.

Les dades que contempla aquest document per a la instal·lació són:

	Projecte inicial	Hipòtesi d'ampliació segons oferta contratista	Total
Superfície ocupada m2	56.000	43.500	99.500
Capacitat volumètrica m3	222.000	110.000	332.000
Tones de deixalles	200.000	99.000	299.000
Vida útil (anys)	6,7	3,3	10
Durada prevista	1993	1996	1996

A partir d'aquestes dades, es projecta el futur de l'Abocador comarcal a llarg termini com una instal·lació que donarà servei a 86.500 persones amb una producció estimada de 51.600 tones de residus anuals. La superfície de nova afectació s'incrementaria entre 5 i 10 Ha, amb un volum útil previst d'1,29 milions de m3 que donarien a la instal·lació una vida útil de 20 anys, és a dir, fins a l'any 2010. El finançament de la primera fase del nou projecte es pretén demanar a la convocatòria del pla únic d'obres i serveis, amb una inversió total estimada entre 125 a 130 milions de pessetes.

Des de 1990 la documentació arxivada posa en relleu la constant millora i adequació de l'Abocador comarcal tant a la nova legislació com a les necessitats de la comarca. Els enginyers que han fet possible l'evolució de la instal·lació com a directors de l'explotació són els Srs. Ramón Galimany i el Sr. Martí Corominas.

Accés a l'abocador i nau compactadora

Clausura de la Fase I.

1991

Es demana la llicència per a l'ampliació de l'abocador.

1993

S'adquireix una nova compactadora de RSU.

El mes d'octubre s'adjudica les obres d'ampliació i l'explotació de l'abocador Comarcal a la UTE Miquel Costa SA i Serveis de la Conca del Ridaura SA.

1994

Al juny es comença a abocador residus a la fase III.1. El procés d'abocament ja té en compte la impermeabilització del terreny i l'explotació en bales de les deixalles. També es posen 3 piezòmetres de control al voltant de la instal·lació.

1995

S'acondiciona el camí d'accés a l'Abocador comarcal.

Es contracta la redacció del projecte d'ampliació de l'abocador en la fase III.2 perquè l'ampliació prevista és insuficient. Els residus s'incrementen.

Es porta a terme l'obra d'instal·lació d'edificis i serveis d'aigua i energia a l'abocador.

La Junta de residus resol una autorització transitòria per a admetre residus industrials de risc específic i escorxadors que durarà fins juny de 1999.

1996

Cessió de la concessió administrativa a l'empresa Tractaments Alt Empordà

S'estableix un preu superior als residus industrials atès que reduiran la vida útil de l'abocador.

Adjudicació de les obres de la nau i instal·lació de premsat per a bales.

1997

S'inicien les obres de la fase III.3a de l'abocador comarcal

1998

S'inicien les obres de la fase III.3b de l'abocador comarcal

Signatura d'un conveni entre la Junta de residus i el Consell comarcal per a establir un marc d'actuació a la gestió de determinats residus inerts i no especials d'origen industrial, que implica el pagament d'un canon a la Junta de residus.

S'incorpora definitivament a l'explotació el premsatge en bales dels RSU.

Adquisició d'una trituradora de poda per l'abocador comarcal.

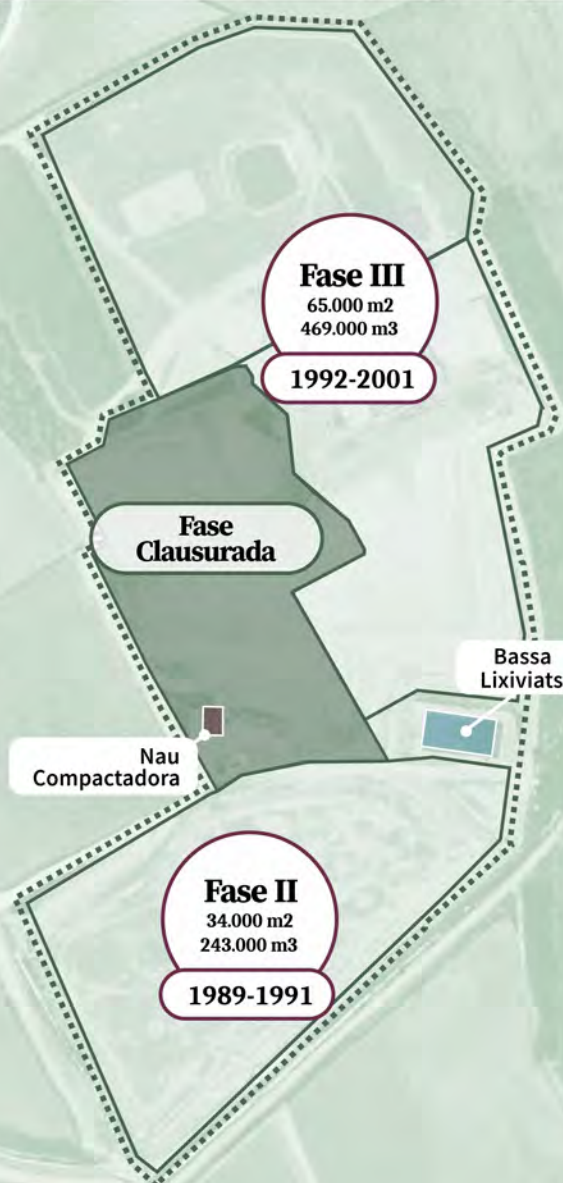
1999

L'empresa concessionària s'inscriu al Registre general de gestors de residus de Catalunya i té una autorització, per 4 anys, per tractar residus industrials no especials.

Esquema Tractament

Planta Abocador

A mesura que els pobles s'anaven incorporant al servei, es van fer campanyes de tancament d'abocadors incontrolats municipals.

**Montserrat
Buscató i Berta**

Gerent del Consell
Comarcal de l'Alt Empordà

(1988 - 1999)

L'any 1988 es van posar en marxa els Consells Comarcals. En aquell temps, tan proper o tan llunyà, la majoria de municipis amuntegaven els residus provinents de la recollida domiciliària en abocadors que l'única cosa controlada que tenien era la ubicació. Figueres, la capital de comarca, portava les seves escombraries a un abocador situat a Avinyonet de Puigventós. Roses, el segon municipi en població, apilava els seus al Pla de les Gates, indret que forma part del Parc Natural del Cap de Creus. Castelló els portava a Pedret i Marçà, on una empresa gestionava l'abocador.

Hi va haver un procés, lent però profund, de conscienciació mediambiental entre els ajuntaments. Com d'habitud, el cost econòmic d'endregar els residus i abocar-los en unes condicions controlades per evitar danys al medi va ser el que va impedir avançar amb més prestesa cap a una explotació amb garanties.

La Mancomunitat Intermunicipal de l'Alt Empordà, que agrupava alguns dels municipis més poblats, va ser la precursora del futur abocador comarcal, que va començar donant serveis als municipis membres i, progressivament a tota la resta en produir-se la delegació de la competència de recollida i tractament de residus a favor del Consell Comarcal.

El Consell Comarcal va arribar a acords amb els diferents membres de la Mancomunitat per tal que es poguessin pagar els deutes acumulats amb aquest ens de forma convenient per a totes les parts i començar així l'explotació de l'abocador d'acord amb un projecte d'obra i explotació amb cara i ulls que va elaborar en Ramon Galimany, Enginyer de canals, camins i ports.

L'any 1993 es van adjudicar les obres d'infraestructura, explotació, manteniment, clausura i restauració del projecte per a l'ampliació de l'abocador controlat de l'Alt Empordà, i en va resultar adjudicatària una UTE formada per Miquel Costa, SA, empresa

especialista en construcció i obres públiques, i Serveis de la Conca del Ridaura, SA, empresa especialista en gestió d'abocadors.

Amb posterioritat i a mesura que els pobles s'anaven incorporant al servei, es van fer successives campanyes de tancament d'abocadors incontrolats municipals i campanyes per a l'eliminació de punts d'abocament que persistien com a llocs on sistemàticament es continuaven abandonant deixalles de tota mena.

Canviar les mentalitats, assumir que el tractament dels residus tenia un cost que havien de pagar els ciutadans i que satisfer la taxa per les tones entrades a l'abocador no era negociable va costar molt d'esforç.

Penso que la tasca feta, tant en l'àmbit polític com tècnic, per dotar la comarca d'una instal·lació capdavantera en el camp dels residus, va ser un pas molt important per entrar en una dinàmica de millora mediambiental que va tenir repercussions en molts altres àmbits i que va ser la llavor d'una presa de consciència que calia fer les coses d'una altra manera, que no tot s'hi valia i que si volíem preservar els nostres valors paisatgístics, naturals i de fauna i flora, que constituïen el principal atractiu turístic de l'Alt Empordà, era necessari invertir en instal·lacions potser poc vistoses i que donen pocs rèdits electorals, però que són imprescindibles.

En l'àmbit institucional, l'abocador va permetre establir una relació més estreta i directa amb tots els municipis, va suposar la posada en marxa d'un servei d'abast comarcal en el qual es van integrar la totalitat dels pobles i, malgrat les reticències inicials, tothom va acceptar que es tractava d'un servei necessari que es proveïa amb uns estàndards de qualitat molt alts.

D'aleshores ençà s'ha recorregut un llarg camí. Es va començar amb una instal·lació on anaven a parar tota mena de residus en massa, sense seleccionar, però que s'abocaven en condicions

de salubritat i protecció al medi, excavant i impermeabilitzant el vas d'abocament, recollint els lixiviats per evitar la contaminació del sòl, del subsòl i de les aigües. Més endavant es van premsar els residus per evitar la dispersió de plàstics i papers, inevitable quan bufava la tramuntana. Es va instal·lar una planta per al tractament dels lixiviats i una torxa per cremar el gas metà. També una planta per generar electricitat per a la pròpia instal·lació i per abocar a xarxa la sobrant.

La instal·lació ha anat modelant-se a l'empara de les exigències legals, que han anat evolucionant amb el pas dels anys. Avui, per exemple, ja no és concebible abocar sense destriar. Ens hem avesat a separar els residus per gestionar-los de manera més sostenible i tots som conscients que l'emergència climàtica exigeix un canvi d'hàbits que incideixi en la reducció dels residus que produïm. Cal que es tingui en compte el cicle de vida de qualsevol producte que es posi al mercat i és necessari que qui el fabriquï sigui responsable dels costos que tindrà el seu tractament o eliminació a la fi de la seva vida útil. En el futur la disposició hauria de ser el tractament residual i els residus aportats haurien de convertir-se, majoritàriament, en nou material utilitzable en processos industrials o de construcció per evitar la

tendència incrementalista en la generació que està posant en risc, juntament amb la contaminació ambiental, la continuïtat de la vida a la terra tal com la coneixem. El camí a seguir ha de passar necessàriament per una transició cap a la circularitat, de manera que el que ara són residus no desitjats esdevinguin recursos valuosos. Aquest camí no serà fàcil. En tenim una mostra amb la pandèmia de la Covid-19, que ha suposat una eclosió dels equips de protecció individual d'un sol ús, majoritàriament de materials plàstics, els productes monodosi en els llocs de consum públic, etc. Caldrà sensibilitzar tothom i retornar l'emergència climàtica a l'agenda dels mitjans i a l'agenda personal de cadascú per tal que des de tots els àmbits es prenguin iniciatives en la bona direcció.

Per concloure aquest breu escrit vull dir que crec que el més important que es va fer en la dècada dels noranta amb relació als residus va ser tancar els abocadors escampats per tot el territori i dotar la comarca d'una instal·lació que ha donat servei a tots els municipis durant tres dècades. Aquesta acció va constituir el punt d'inici d'un procés de conscienciació ambiental de les administracions locals del territori i de canvi d'actitud envers la problemàtica dels residus i el seu tractament.

Per tal de donar resposta a la problemàtica dels residus que s'escampaven al voltant es va instal·lar un sistema de compactació dels residus

**Josep
Costa i Dalmau**

Responsable de l'empresa
explotadora
Tractaments Alt Empordà

(1996 -2005)

L'any 1993 el Consell Comarcal de l'Alt Empordà va acordar convocar un concurs per adjudicar la concessió de les obres d'infraestructura i explotació de l'abocador controlat de l'Alt Empordà.

Els plecs de clàusules que van regir aquesta contractació exigien, per a l'execució de les obres, disposar de classificació. Miquel Costa, SA disposava de la classificació requerida, però no tenia experiència en l'explotació d'abocadors. La implantació en el territori de la nostra empresa i l'interès per participar en les obres va portar a constituir una UTE amb Serveis de la Conca del Ridaura, SL, empresa amb experiència en la gestió d'abocadors. El contracte es va adjudicar a aquesta UTE per un import de 149.590.395 pessetes i per un període de 10 anys, susceptible de pròrroga, i el contracte es va signar el 29 d'octubre de 1993. La meitat de la inversió inicial va ser a càrrec de la UTE, que l'havia de recuperar amb un cànon de finançament mensual durant el període de la concessió, independent del cànon d'explotació per la gestió del servei que es va fixar en 884 pessetes per tona tractada.

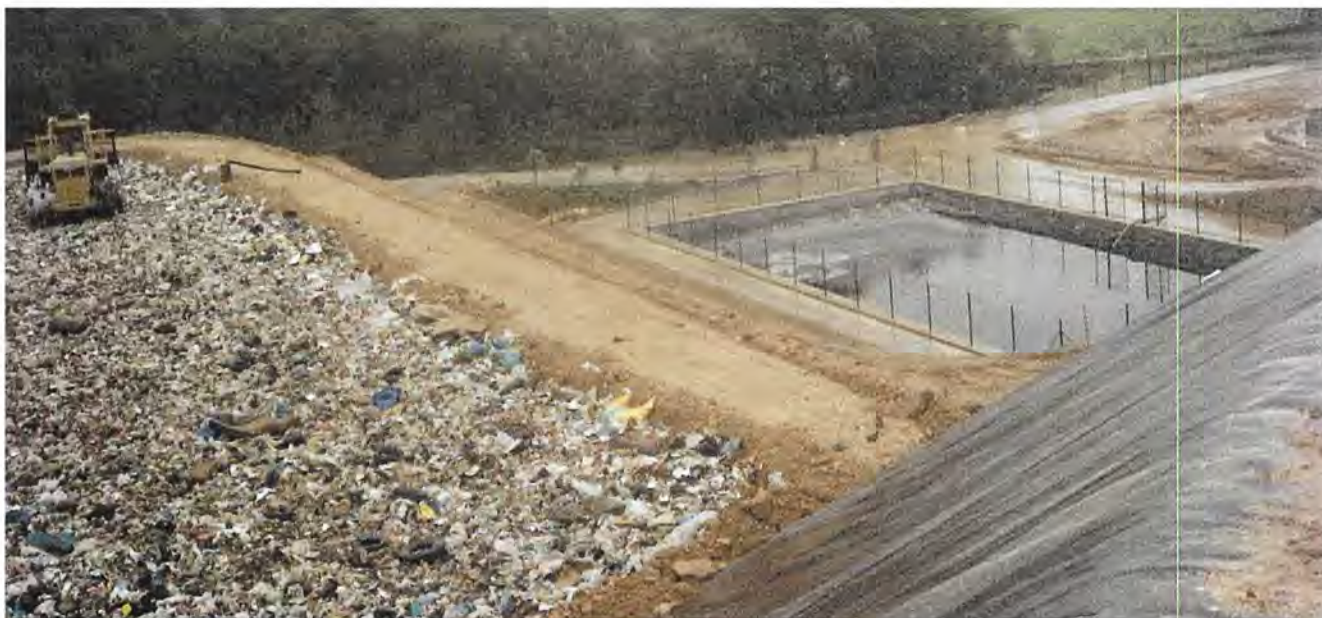
Amb posterioritat, la UTE es va transformar en la societat Tractaments Alt Empordà, SL anomenant al Sr. Josep Costa Dalmau com a administrador i que, el 2004 fou absorbida per GBI Serveis, SAU.

Les obres es van executar d'acord amb el projecte. Mentre es feien les obres continuaven entrant els residus en l'antic abocador. Les instal·lacions estaven obertes les 24 hores del dia per facilitar que els residus es poguessin portar a l'abocador acabada la ruta de recollida. El sistema d'explotació consistia a abocar els residus en el front d'explotació, escampar-los i compactar-los amb la maquinària pesant i després cobrir-los amb terres per evitar tant les males olors dels residus en descomposició com la dispersió dels plàstics i altres deixalles de poc pes, que constituïa un dels principals proble-

mes. Els dies de forta tramuntana era impossible evitar que ja en les tasques de buidatge dels camions es produís un vol de les fraccions més lleugeres de les escombraries que, escampades pels camps del voltant, tanques, arbustos i arbres, conferien al paisatge un aspecte fantasmagòric i desolador a més de constituir una molèstia ostensible per a les finques més properes. Això obligava a contractar personal per recollir tot aquest escampeig tan molest i que tant de mal d'ulls feia.

Per tal de donar resposta a aquesta problemàtica es va modificar el contracte per instal·lar un sistema de compactació dels residus formant bales d'alta densitat que s'emboïcaven per evitar que poguessin sortir volant i també donava resposta a una altra problemàtica: la presència de gavines que furgaven entre els residus buscant aliment. Es va construir una nau en la qual es va instal·lar una premsa de caixa tancada que comprimia els residus i en produïa bales que es carregaven en un camió amb plataforma i es dipositaven al vas de l'abocador, conformant capes successives de bales i de terres. Aquesta actuació va tenir com a efecte l'allargament de la vida útil de la instal·lació, atès que la compactació que s'aconseguia amb la premsa era més gran que la que podia proporcionar la màquina de pota de cabra amb les successives passades sobre les escombraries prèviament esteses. També va suposar que a partir d'aquell moment, s'impermeabilitzà el vas de l'abocador.

Amb posterioritat, va entrar en vigor el Decret 1/1997 sobre la disposició del rebuig dels residus en dipòsits controlats, que establia els requisits tècnics mínims que ha de complir cada classe de dipòsit controlat en diferents aspectes com els criteris d'impermeabilització del vas, drenatge dels lixiviats i segellament, la infraestructura, condicionament i explotació dels dipòsits controlats, els procediments de

control abans de la posada en marxa i durant el període d'explotació i els procediments de manteniment i control postclausura.

Aquest Decret va prohibir regar amb lixiviats la massa de residus abocats o altres zones de la instal·lació o camins d'accés, que era el sistema previst i utilitzat a Pedret i Marzà: la recirculació dels lixiviats. Això va fer necessari construir una nova instal·lació: la planta de tractament de lixiviats.

Els lixiviats dels residus urbans dipositats a l'abocador es generen a conseqüència de la descomposició de la matèria orgànica i del percolat de l'aigua de pluja a través dels residus, la qual cosa els confereix una alta càrrega orgànica, alt contingut en amoni i alta conductivitat, la qual cosa suposa una amenaça per al medi. Per poder-los tractar cal efectuar un drenatge per tal de conduir els lixiviats a unes basses d'acumulació per al seu posterior tractament.

La planta de tractament de lixiviats va suposar la implantació d'una tecnologia de patent alemanya, utilitzada y contrastada en aquell país que anava més endavant que el nostre en matèria de tractament de residus, consistent en l'aplicació de l'osmosi inversa. El tractament del lixiviat implantat consistia en un tractament fisicoquímic, la

ultrafiltració i, finalment, l'efluent obtingut de la ultrafiltració se sotmetia a un procés d'osmosi inversa fins a aconseguir que el resultant d'aquest procés sigui innoce per a l'entorn.

Durant la primera dècada d'explotació de l'abocador, els residus tractats a la instal·lació es van anar incrementant. Primer, per la incorporació gradual de tots els municipis de la comarca i després perquè l'economia, el turisme i els hàbits de consum van portar a una major producció i recollida d'escombraries.

Ja fa molts anys que tant personalment com empresarialment em vaig desvincular del món de l'activitat de tractament de residus i, per tant, no tinc una opinió d'expert sobre la seva evolució. El que sé com a ciutadà de carrer és que la salut ecològica del planeta demana que es disminueixi significativament la producció de residus i que el tractament el ple segle XXI no pot consistir només a acumular-los en condicions controlades, perquè la simple acumulació constitueix un dany de difícil reparació. Sembla que, a més de la imprescindible reducció de la generació de residus, la circularitat de la producció pot ser bona part de la solució, de manera que tot rebuig es converteixi en nou material de producció.

Sempre recordaré la primera vegada que vaig sentir l'olor dels lixiviats

**Martí
Corominas Blach**

Director d'exploració
de l'abocador

(1995 - 2020)

L'11 de gener de 1995 em vaig presentar a l'abocador de residus de l'Alt Empordà situat al municipi de Pedret i Marçà, inaugurava el meu nou càrrec de director tècnic d'aquesta instal·lació. Cal esmentar que no tenia cap experiència en gestió de residus, fins aquell dia no tenia coneixement de què passava amb la bossa de brossa que jo destinava al contenidor corresponent.

Tal com he comentat, em vaig presentar a l'edifici de la bàscula que estava situada uns 400 metres dins de les instal·lacions. Allà m'esperaven en Josep Costa i l'encarregat de les instal·lacions, representants de Tractaments Alt Empordà, empresa formada per la UTE guanyadora del concurs de les obres de millora i explotació de l'Abocador controlat de Pedret i Marçà dos anys abans.

En aquells moments s'explotava la fase 3 del projecte de l'abocador i també s'executaven les obres de millora i clausura de la fase 2. Sempre recordaré la primera vegada que vaig sentir l'olor dels lixiviats, era una olor penetrant i profundament orgànic. Tot el que vaig veure va incrementar la meua inseguretat davant de la tasca que tenia encomanada. La meua impressió era de caos, totes les instal·lacions eren provisionals, la maquinària era obsoleta, etc.

El 29 d'abril de 2019 vaig fer l'última visita com a director tècnic a les instal·lacions del Centre de Tractament de Residus Municipals de l'Alt Empordà que inclou l'Abocador Comarcal, ja que el meu contracte expirava el 2 de maig de 2020. Quan vaig passar el control de bàscula en

sortir sentí tota una sèrie d'emocions simultànies de tristor i orgull, aquesta instal·lació no tenia res a veure amb la que vaig conèixer 25 anys abans. Actualment aquestes instal·lacions són de referència: Planta mecànica-biològica, Planta de compostatge, Planta de compactació de residus, Planta de tractament de lixiviats, Planta de tractament de concentrats amb inertització, Planta de tractament de fangs i noves vas de disposició de residus (Fase 5) a l'abocador controlat.

L'abocador i jo vam créixer junts, ell va millorar les seves instal·lacions tal com s'ha comentat i jo vaig millorar com enginyer i com a persona, senzillament em vaig convertir en un enginyer de residus. Això em va permetre exercir una professió que m'estimo, vaig poder conèixer països diferents, persones diferents, etc.

No voldria acabar aquest article sense agrair a les persones que van fer possible aquest creixement de les instal·lacions de gestió de residus de Pedret i Marçà així com el meu creixement personal, agrair la seva confiança. Aquestes persones han sigut importants per poder arribar fins aquí: Ramon Galimany (Enginyer de camins), Martí Palahí (expresident del Consell Comarcal), Joan Vilahú (exvicepresident i exconseller de Medi Ambient), Josep Mª Marcé (Gerent de Consell Comarcal), Helena Valent (Cap de l'Àrea de Medi Ambient), Xavier Fàbrega (GBI), Miquel Garriga (GBI), Josep Fayet (Ex-encarregat) i totes les persones que han participat en aquesta aventura. El més profund agraïment.

Segueixo trist i orgullós.

Dècada 1990-2000
Implicats

Dècada 2000-2010

La crisi econòmica del 2007 és el fet més rellevant a la comarca durant aquesta dècada, la qual va provocar una davallada de l'activitat econòmica amb efectes arreu del país. Concretament, a la comarca de l'Alt Empordà l'augment de l'atur va ser del 73% entre el desembre del 2007 i del 2008, amb el sector serveis com el principal en nombre d'aturats, seguit del de la construcció. Pel que fa a la temporalitat, és als mesos d'octubre, novembre i desembre quan el nombre d'aturats és més elevat, especialment pel sector serveis.

L'any 2008 la comarca redacta plans de recuperació i també de planificació estratègica com l'Agenda 21 i la carta del Paisatge, conscients que la recuperació passa per a prioritzar estratègies més sostenibles.

Durant aquesta dècada, a escala mundial, s'intensifiquen els acords i convencions al voltant del canvi climàtic. Cal complir el Protocol de Kyoto del 1997, que inclou un acord internacional que té per objectiu reduir les emissions de sis gasos d'efecte hivernacle que causen l'escalfament global: diòxid de carboni (CO₂), gas metà (CH₄) i òxid nitrós (N₂O), i els altres tres són gasos industrials fluorats: hidrofluorcarburs (HFC), perfluorcarburs (PFC) i hexafluorur de sofre (SF₆), en un percentatge aproximat d'almenys un 5%, dins el període que va de 2008 a 2012, en comparació a les emissions a 1990.

Aquest punt de partida fa que una de les línies estratègiques a treballar a escala local eren la reducció dels gasos d'efecte hivernacle, i això inclou els abocadors controlats principals emissors de metà. Per això calia actuar tant en la recollida de residus, recollint selectivament com tractant el gas metà emès durant la fermentació anaeròbia de la fracció biodegradable a l'abocador.

Població a l'Alt Empordà

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
101.028	103.631	106.840	110.743	112.439	118.950	123.983	129.158	129.158	138.501

Dades d'interès de la comarca

Habitatges (2001)	97.534	↑ 11.213
Parc de vehicles (2001)	86.328	↑ 37.034
Migracions (2008)	10.619	↑ 5.737
Explotacions agràries (2000)	2.432	↓ 2.045
Places hoteleres (2002)	15.022	↑ 2.545
Places càmping (2002)	32.607	↓ 3.556
Superfície d'espais naturals	27.014	↑ 7.504

El Consell Comarcal

Presidents	Jordi Cabezas 1999-2007 Pere Vila 2007 - 2009
Pressupost del Consell (2008)	18.993.189€
Pressupost de l'abocador (2008)	5.481.827€

Que passa al món?

2001
Atemptat a les torres bessones de Nova York

2004
Atemptats contra trens de rodalies a Madrid

Tsunami de l'Oceà Índic

Forum Universal de les Cultures

2006
Referèndum per la reforma de l'Estatut de Catalunya

Dècada 2000-2010

Graficament

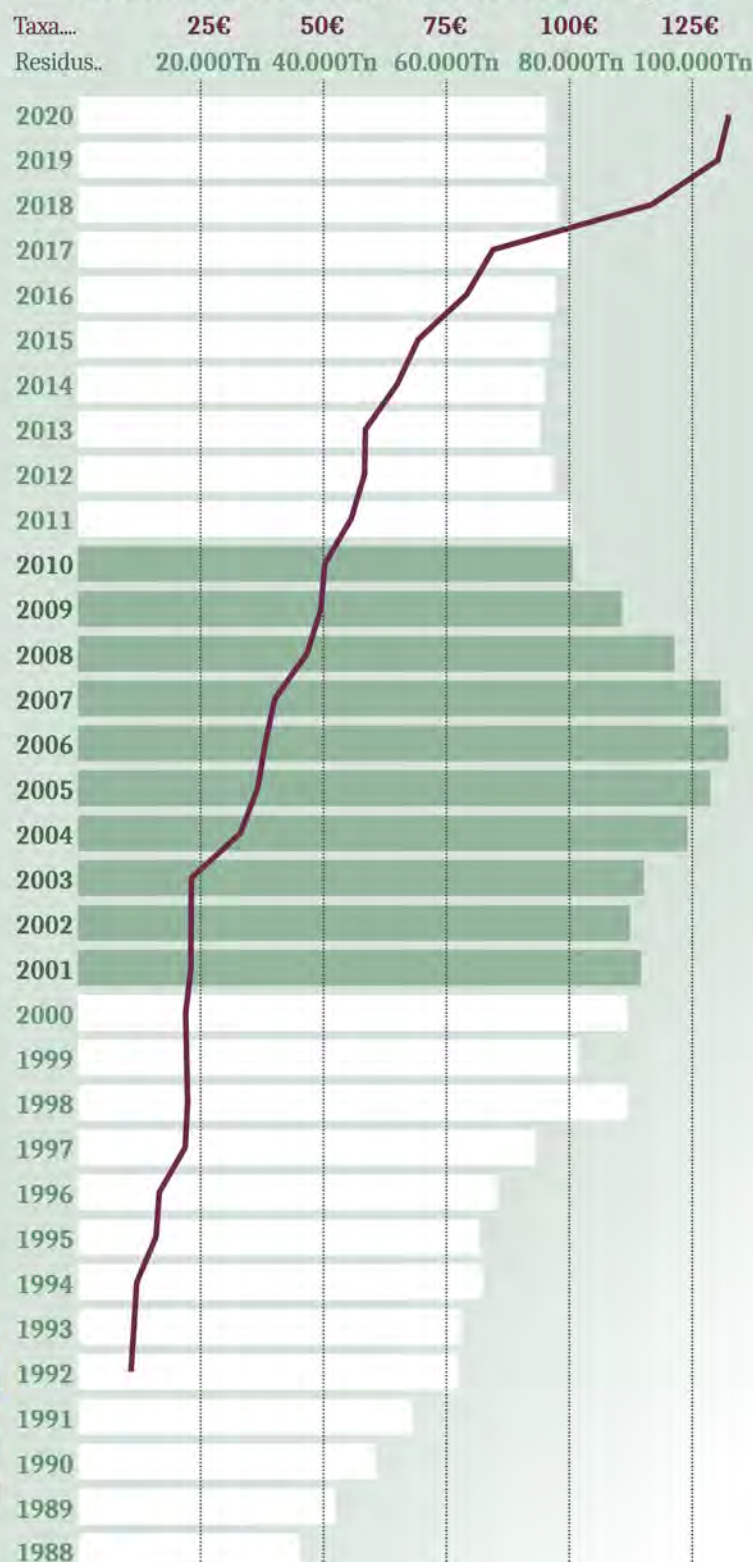
La introducció d'un nou model de gestió de residus va fer que a la comarca s'iniciés la recollida selectiva. La fracció vidre va ser la primera a recollir-se separatament el 1999. Seguit del paper i el cartó i dels envasos lleugers que va fer-se l'any 2000.

La resposta de la població a aquest nou model que representa la separació de residus en origen va ser progressiva, anar participant de mica en mica en la utilització dels nous contenidors de recollida selectiva. Tot i això, és notable l'increment de generació total de residus i també de la recollida selectiva fins a l'any 2007. A partir d'aquella data, arran de la forta crisi econòmica, la generació de residus pateix una davallada i va arribar a valors similars a les entrades de l'abocador comarcal l'any 2000. Els residus d'origen comercial són els que més disminueixen durant la crisi.

	REBUIG	PAPER	VIDRE	ENVASOS
2000	90.047,36	1.118,43	1.587,75	194,39
2001	92.180,73	1.439,71	2.195,31	370,02
2002	90.363,28	1.663,90	2.675,57	448,38
2003	92.602,67	1.733,49	2.718,96	609,35
2004	99.786,64	2.807,31	3.386,00	661,22
2005	103.518,0	3.409,48	2.894,31	769,20
2006	106.552,0	4.318,24	3.191,89	894,92
2007	105.214,7	5.635,07	4.312,20	1.362,12
2008	97.653,08	5.243,81	3.796,72	1.254,89
2009	89.060,65	5.098,52	4.129,38	1.465,58
2010	85.433,19	4.793,03	4.458,58	1.568,96

Recollida residus i Taxa municipal

Durant aquest període es van fer reajustaments als serveis de recollida selectiva a través d'un Pla de qualitat que va iniciar el camí per incrementar el nombre de contenidors, fer més eficients les rutes de recollida i començar a introduir millores tecnològiques en la gestió.

El llarg d'aquesta dècada va ser molt important també el treball realitzat en l'àmbit de la sensibilització i informació a la població per tal d'aconseguir un adequat ús dels contenidors de selectiva. L'any 2004 va néixer un nou personatge comarcal que conviurà amb les campanyes de gestió de residus fins a l'actualitat: en Pitu Tries. Aquest personatge empordanès connecta molt bé amb la mainada, però té una estètica de còmic que atrau també a tota la població. S'utilitzen suports i canals de sensibilització diferents i els espots en vídeo i les

obres de teatre conviuen amb els fulletons més clàssics. Durant aquesta dècada hi ha un augment progressiu de la sensibilitat de la població i això es mostra amb els canvis i evolució del personatge.

La recollida en aquesta dècada es complementa amb un nou projecte supramunicipal: **La Xarxa comarcal de minideixalleries**. Aquesta xarxa té per objectiu acostar el servei de deixalleria a tots els municipis de menys de 2000 habitants no obligats, en aquells moments, a tenir una instal·lació d'aquest tipus. De seguida es sumen municipis incorporant aquestes instal·lacions, útils perquè a l'abocador comarcal no entrin, barrejats amb el rebuig, els residus especials i perillosos. En l'actualitat ja hi ha 27 instal·lacions adherides i algunes més en construcció. La deixalleria és avui una instal·lació clau en els nous models de recollida.

L'evolució de la gestió de residus continua amb la Planificació integrada de tota la gestió de residus al Pla estratègic de gestió de residus de l'Alt Empordà redactat l'any 2008. Aquest document inclou les diferents estratègies de recollida i tractament dels residus de la comarca: àrees d'aportació al carrer, deixalleries municipals, recollida comercial, tractament de residus, etc. Aquestes estratègies tenen la voluntat de millorar en aspectes i necessitats puntuals de la comarca i inclouen totes les fraccions de residus municipals. És el primer document estratègic comarcal de gestió de residus.

Dècada 2000-2010

La línia del temps

Les modificacions i evolució del tractament de residus a la comarca ve motivat per canvis poblacionals, econòmics i d'hàbits de la comarca. El Consell Comarcal de l'Alt Empordà, amb la voluntat de millora continuada sol·licita subvencions a la Generalitat de Catalunya per a complementar l'abocador amb instal·lacions noves per a millorar la gestió dels residus que s'hi tracten. Aquestes instal·lacions faran que la instal·lació s'encamini cap a una gestió més sostenible.

La planta de tractament de biogàs és una de les novetats més importants posades en marxa en aquesta dècada. El seu objectiu és la reducció de les emissions de metà, molt contaminant a l'atmosfera.

El sistema consisteix en l'extracció del gas metà del vas de l'abocador controlat i fer-me una combustió a 1.200 °C. Aquesta genera CO2 menys contaminant i el procés permet generar energia elèctrica.

D'altra banda, el Consell Comarcal comença a estudiar alternatives d'energia renovable solar o eòlica a l'abocador clausurat.

L'abocador comarcal també inicia el camí de la sensibilització a les escoles organitzant visites per escolars que inclouen activitats d'aprenentatge ambiental. Es publiquen material com el trencaclosques de l'abocador i s'enregistra un vídeo-documental amb el Pitu Tries per fer conèixer la instal·lació. (veure secció Eco-competents)

Platja de descàrrega de residus

2000

S'inclou a les instal·lacions de l'Abocador controlat el servei de deixalleria comarcal.

2002

L'Agència de Residus de Catalunya adjudica l'Obra del Projecte de construcció i millora de l'abocador que inclou l'explotació de la fase 4, una planta de tractament de llixiviats i una planta d'aprofitament de biogàs. L'acta final de recepció de les obres per part del Consell comarcal no serà fins l'any 2005.

2003

L'Agència de residus de Catalunya revoca l'autorització a l'empresa concessionària per al tractament de residus industrials. Aquesta vé motivada per la naturalesa d'aquests residus, assimilable a RSU.

S'aproven definitivament els nous reglaments d'explotació de l'Abocador Comarcal i de la deixalleria Comarcal.

2005

Ampliació i substitució de la premsa existent per a les bales de RSU.

S'autoritza la subrogació del contracte administratiu a GBI Serveis SA.

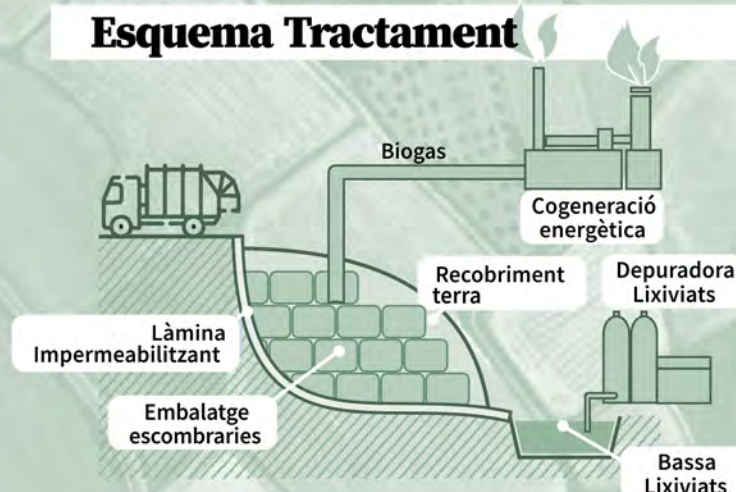
2007

Aprovació del text refòs del contracte de l'explotació de l'abocador controlat de l'Alt Empordà fins a la vida útil de l'actual instal·lació i amb tots els serveis i millores incorporats durant l'adjudicació del contracte.

2008

S'incorporen al procés de tractament de RSU una planta de tractament de concentrats de depuradora per termocompressió i un procés de retractilat amb plàstic film a la premsa. Es tramita un nou pla especial urbanístic per a les instal·lacions del futur Centre de tractament de residus

Esquema Tractament

Planta Abocador

Les instal·lacions de Pedret i Marzà han fet un avenç important i han estat referents a Catalunya

**Martí
Madorell i Arbolí**

Cap del Departament
de Disposició i Control

Agència de Residus
de Catalunya

(fins el 2019)

La Llei de bases de règim local diu des de fa molts anys que la competència en la gestió dels residus és competència dels municipis.

Tot i que el text de la llei continua dient avui el mateix, no cal dir que han canviat moltes coses al nostre país en aquesta matèria.

Des de l'Agència de Residus de Catalunya hem donat sempre una doble vessant a aquest concepte. En primer lloc calia ordenar la gestió que es feia dels residus antigament. La dècada dels 90 es va caracteritzar per una activitat frenètica per a fer desaparèixer els més de 2000 abocadors fumejants de Catalunya, que malmetien el nostre paisatge i tenien efectes adversos sobre la nostra salut.

Però en segon terme, i no menys important que el primer, calia organitzar la recollida i la gestió dels residus municipals i preparar-la per un futur molt més exigent. Això des del nostre punt de vista solament es podia fer reforçant el paper dels Consells Comarcals, Consorcis i altres agrupacions municipals, per tal que tinguessin capacitat i instruments per a poder assolir aquests objectius que vindrien, i que els municipis independentment no podrien en sortir-se'n. L'Agència de Residus havia de tenir un rol d'impulsor i d'acompanyament, però el protagonisme havia de ser dels Ens Locals.

Per tant, disposar de les instal·lacions del dipòsit, no solament representava una infraestructura essencial per tractar residus, sinó un instrument de vertebració del territori, i a partir del qual es podien desenvolupar accions de millora, cada cop més ambicioses, complint amb els objectius ambientals, que ja ens venien d'Europa.

El neguit per tant, ha estat, després de la creació del dipòsit en els 90, enfortir les seves possibilitats, permetre fer salts endavant, que portin a nous reptes i canvis futurs. I no solament en la vessant tècnica, sinó també de gestió i concepte.

Així, durant el final del segle XX i aquesta primera dècada del segle XXI, destacaria tres projectes molt importants, amb els quals el Consell Comarcal i les instal·lacions de Pedret i Marzà han fet un avenç important i han estat referents a Catalunya.

En primer lloc, la dotació d'equipaments auxiliars molt rellevants per al bon funcionament del dipòsit amb la corresponent impermeabilització del terreny en la Fase III.1 i la col·locació de piezòmetres de control al voltant del dipòsit, així com la instal·lació d'una premsa per fer bales dels residus, que posteriorment es va complementar amb un retractilat amb plàstic film de les esmentades bales, per dipositar-les en el dipòsit controlat. Així com l'execució del projecte d'ampliació de la fase IV del dipòsit, amb la dotació d'una planta de tractament de lixiviats ampliada posteriorment amb una planta de tractament dels concentrats i la planta d'aprofitament del biogàs permeten dotar-se de dues infraestructures essencials per a neutralitzar els aspectes ambientals més negatius del dipòsit, la generació de gasos i de lixiviats. Instal·lacions que són pioneres a Catalunya i que han estat model per a altres centres de tractament.

I en segon lloc, i tant o més important de cara al futur, la implantació de la deixalleria comarcal al centre, tot just tombar el segle, i que representa no solament un punt de tria de residus, sinó ubicar en un punt que té una imatge negativa, com és un dipòsit, una instal·lació que té un sentit totalment oposat, ja que el seu objectiu no és llençar, sinó aprofitar i valoritzar.

Com es veurà en la següent dècada, encara restaven molts reptes per assolir, però els passos donats en aquesta han servit tots ells per anar endavant, i els qui des de l'ARC hi hem intervingut, aportant tot el nostre entusiasme i esforç al costat dels companys del Consell Comarcal, ens sentim orgullosos dels resultats obtinguts.

Torxa i motor de cogeneració elèctrica

La prioritat era construir una planta de tractament de lixiviats i desgasificar

Joan Vilahú

Vice-president del Consell Comarcal de l'Alt Empordà i conseller de residus (1999-2011)

Vaig entrar a formar part del Consell Comarcal de l'Alt Empordà l'estiu del 1999, arran de les eleccions municipals, i en representació de la coalició electoral Convergència i Unió.

El President durant aquell mandat va ser en Jordi Cabezas i jo en vaig ser el Vicepresident.

Abans d'entrar en matèria, voldria deixar palès que el meu pas pel Consell Comarcal em va reafirmar en el que jo creia que ha de ser la política, una eina per a servir a la societat, i així vaig encarar aquesta etapa.

Com a Vicepresident executiu, vaig tenir el privilegi de poder participar en quasi tots els departaments del Consell: ensenyament, promoció econòmica, àrea tècnica, cultura, etc., així com poder tenir contacte directe amb la gran majoria dels seus tècnics i treballadors.

Una de les tasques que he realitzat durant els 12 anys que he format part del Consell Comarcal va ser responsabilitzar-me de l'abocador comarcal. Val a dir que per portar a terme aquesta tasca vaig trobar un gran aliat en la persona d'en Martí Corominas, enginyer contractat pel Consell.

L'abocador en aquell moment constava del dipòsit pròpiament dit, una bassa de recollida de lixiviats i una premsa.

Calia actuar urgentment. La prioritat era construir una planta de tractament de lixiviats, desgasificar els diferents vasos, construir una planta de generació d'energia elèctrica utilitzant aquest mateix gas, la construcció d'un nou vas i la millora dels accessos a l'abocador. Després de valorar moltes propostes i de múltiples reunions, vàrem aconseguir el finançament per a poder dur a terme totes les millores i propostes per un total de 930 milions de pessetes. En aquest punt cal donar les gràcies a 3 persones cabdals en les negociacions: l'Honorable Conseller Felip Puig, en Josep Simó Gerent de l'ARC i en Martí Madolell tècnic de l'ARC.

Per tal de continuar modernitzant les instal·lacions, l'empresa concessionària de l'abocador ens va fer la proposta de construir un CTR (centre de tractament de residus). En un principi la proposta va ser rebutjada, ja que des del consell volíem transformar l'abocador en un centre de producció d'energia mitjançant les escombraries i un centre d'estudi de producció d'energies netes, però no ho vàrem aconseguir, ja que l'ARC (agència de residus) no ho va veure mai amb bons ulls.

Per tant, i per tal de seguir modernitzant l'abocador i adequar-lo sempre a les noves normatives, vàrem haver d'optar pel CTR, aquest cop proposat i finançat per l'ARC, mitjançant un conveni segons el qual la mateixa ARC es feia càrrec de les mensualitats i dels interessos d'un crèdit que havia de concertar el Consell Comarcal. El finançament ascendia a un total de 36 milions d'euros.

Un cop fet l'avantprojecte, les bases, el constructiu, etc., que ens va ocupar una bona part d'aquest segon mandat i principis del tercer, aquest sota la Presidència de Pere Vila i Consol Cantenys, es va adjudicar la construcció i l'explotació de la planta a una UTE d'empreses i el finançament a la Caixa.

Malauradament la crisi del 2008 i altres va fer inviable la construcció del CTR al negar-se la Caixa a finançar les obres. Més tard es va fer una versió més reduïda que aviat està previst ampliar. Amb la crisi es va perdre una gran oportunitat tant en l'àmbit constructiu com tècnic.

Estic orgullós de la meva feina en tot allò que he participat al Consell Comarcal, però molt especialment de la tasca que es va desenvolupar a l'Abocador Comarcal de Pedret i Marçà.

Bassa d'aigua depurada

Es va instal·lar el retractilat de bales, amb el qual el dipòsit comarcal va ser pioner.

Xavier Fàbrega

Cap de planta
(GBI Serveis SAU)

(2000-2009)

La gestió dels residus, no només una tasca o una feina, sinó també tota una vida

L'any 2002, en Josep Costa Dalmau em va contractar per exercir de director de les obres d'ampliació de les instal·lacions del Dipòsit Controlat de l'Alt Empordà, i per aquest motiu vaig venir a viure a la comarca i ja no me n'he mogut més. Ja em puc considerar, amb el vostre permís, com un nou-empordanès, més encara quan he tingut un fill que ho és per naixement.

He gaudit de la gran sort de participar, d'alguna manera, en tots els projectes duts a terme en aquestes instal·lacions. Han estat molts i diversos, i han suposat que les instal·lacions de tractament de residus de la comarca siguin capdavanteres, no només en l'àmbit català, sinó europeu, i us puc assegurar, que en aquest temps, he visitat moltes instal·lacions.

L'any 2002 es va posar en marxa la planta de tractament de llixiviats, la qual ens permetia independitzar-nos del feixuc tractament per mitjà d'una unitat mòbil de què disposava l'Agència de Residus de Catalunya, de la qual depenien moltes altres instal·lacions i que requeria fer "cua" per fer-ne ús. Recordo que, mentre es construïa la nova planta, necessitàvem la instal·lació mòbil, que estava treballant al Dipòsit de la Cerdanya, però una gran nevada impedia que es pogués traslladar el dia programat. Van ser dies angoixants, malgrat que, finalment, va arribar pocs dies després del previst. Us podeu imaginar el salt qualitatiu que suposa poder disposar d'una planta a casa nostra.

La tecnologia de la planta era, i és, puntera en l'àmbit del tractament de llixiviats. Com no podria ser d'altra manera, tecnologia alemanya, i per als coneixedors del sector, Wherle Werk. Una vegada resolt el problema principal, com és el tractament de llixiviats - penseu que "no tot són flors i violes"-, es produïa un problema

menor en quantia, però de complicada gestió, com és el rebuig salí generat en el procés de tractament del llixiviats. Aquest rebuig és més conegut si l'anomeno "concentrat". Llavors, es plantejava un nou repte amb la gestió d'aquest rebuig, ja que l'externalització de la seva gestió produïa un increment de cost econòmic de complicat encaix. Més endavant reprendré el tema d'aquest rebuig.

Ara voldria retornar a les obres de l'any 2002, ja que també incloïen la instal·lació dels equips de desgasificació i aprofitament energètic del biogàs generat en el vas d'abocament número 3, que en aquell any ja estava en fase de clausura. La instal·lació de la xarxa de desgasificació ha permès, per una banda, conduir el biogàs fins a una torxa de seguretat, la flama de la qual, a les nits, és prou visible des de molts llocs de la comarca. La combustió del biogàs, evita l'emissió a l'atmosfera del gas metà contingut en el biogàs. El metà es considera d'efecte hivernacle relativament potent que contribueix a l'escalfament global del planeta; penseu que els dipòsits de residus són el segon focus emissor de metà, després de les granges de vaques, atès que no només el generen les deposicions, sinó també, i amb major mesura, les seves continuades flatulències. Per l'altra banda, com us deia, també es va instal·lar un motor de biogàs, altre cop tecnologia alemanya, que genera energia elèctrica, la qual s'aboca a la xarxa de distribució de la companyia ENDESA i permet que tota la comarca en pugui gaudir, uns 2 MW a l'any. Cal dir, que altra cosa és la repercussió que pugui tenir en la factura elèctrica, això són "figues d'un altre paner". Fa bastants anys que el vas número 3 està esgotat, ja no genera biogàs, i es desgasifica i aprofita parcialment el biogàs generat al vas número 4, que avui dia s'està clausurant, i quan aquest vas estigui del tot clausurat s'abocarà a la xarxa una major

Dècada 2000-2010

Implicats

quantitat de MW elèctrics.

Per tant, des de l'any 2002, les instal·lacions del dipòsit disposen d'equips de tractament de lixiviats i biogàs, donant solució als dos dels grans problemes de qualsevol abocador. Al dia d'avui encara hi ha a Catalunya instal·lacions que no disposen d'aquests tractaments. La comarca, l'any 2002, ja era avançada i capdavantera quant a la gestió dels seus residus.

Dit això, tornem a la gestió del rebuig o "concentrat". Cap a l'any 2005, després d'haver estudiat, en col·laboració amb en Martí Corominas Blanch, moltes opcions de tractament, es va decidir quina seria la millor tecnologia per a la seva gestió interna. Aquesta consistia en l'evaporació per mitjà d'un equip de termo-compressió, altre cop tecnologia alemanya, i la inertització del reconcentrat salí per mitjà de la seva solidificació aportant ciment i calç, tecnologia molt simple, però que cal saber-la cuinar, i la recepta és primordial. El destil·lat del termo-compressor s'aprofita com a aigua de procés en el tractament de lixiviats, i l'inertitzat es disposa en una cel·la exclusiva i independent en el vas d'abocament.

Amb aquestes tecnologies s'aconseguia no externalitzar cap gestió, per tant, s'aconseguia una gestió de "residu zero" o quasi, ja que ens queda pendent de resoldre el tractament de les purgues biològiques del reactor de desnitrificació del tractament de lixiviats, de les que en parlarem més endavant.

Crec que va ser cap a l'any 2007 que es va instal·lar un

altre equip, el de retractilat de bales, amb el qual també va ser pioner el dipòsit comarcal.

El dipòsit controlat de l'Alt Empordà va ser el primer a Catalunya, per tant altre cop pioner, en compactar el residu en bales d'alta densitat. Jo no hi era, va ser cap a l'any 1989, i va suposar una carrera amb un altre contrincent, el Dipòsit Controlat del Montsià, una altra comarca que, com a la nostra, hi bufa un vent de mil dimonis, i on també van decidir instal·lar-hi una premsa, amb el propòsit d'incrementar la vida útil del vas i minvar la dispersió de volàtils del vas d'abocament. Haig de dir-vos que vam guanyar la cursa, i això ens va permetre inaugurar la instal·lació abans que ells. Va venir fins i tot el conseller de medi ambient, i us dic això per una anècdota que va passar a la inauguració de la premsa del Dipòsit del Montsià. La decisió de quina premsa es col·locava a les instal·lacions de l'Alt Empordà va ser rumiada i fonamentada, i es va optar per una premsa de cambra tancada mentre que, al Montsià, es van decidir per una de canal obert, més econòmica i menys apropiada per al residu a compactar, amb un alt contingut de matèria orgànica. Us dic això, perquè la inauguració de la nostra instal·lació va ser un èxit, tots contents i el conseller satisfet, però al Montsià, suposo que confiat amb el funcionament de la nostra premsa, el Conseller va rebre un esquitx de la primera bala que van produir, i ben segur que no va quedar gaire content. Això és una anècdota, el que és important de veritat és que els anys han corroborat la correcta decisió d'optar per una premsa de cambra

Planta premsa. Any 2007

Dècada 2000-2010

Implicats

tancada que es va canviar l'any 2006 per una de nova, de característiques idèntiques i que encara avui està en funcionament. Les persones de la comarca que es dediquen a aquests projectes, ho fan bé i amb criteri.

Tornant al tema de la retraciladora, en embolcallar les bales es va reduir substancialment la presència d'aus, i dràsticament la de rosegadors i altres mamífers, i en un segon terme, ens va permetre manipular les bales de manera més neta, evitant dispersions en ser transportades i manipulades. Queda pendent millorar, per tant evitar, la presència d'aus, crec que és un tema important, per això, segons sé, l'any 2021, el Consell Comarcal, destinarà més recursos amb aquest propòsit.

Abans de comentar-vos la darrera instal·lació "estrella" de tractament de residus, fer un esment respecte al tema que ha quedat penjat anteriorment, que no era un altre que: què fem o com resollem el tractament de les purgues biològiques. Ja ho tenim: l'any passat es va posar en funcionament la centrifugadora de llots que permet separar de les purgues una fase líquida que es retorna als reactors biològics de la planta de tractament de lixivats, d'una fase sòlida, amb alt contingut orgànic, que es composta a la instal·lació "estrella" de la que tot seguit us faré una breu referència. Amb això, ja hem aconseguit a les instal·lacions de tractament de la comarca, la gestió de "residu zero". Tot un èxit, enhorabona!!!

La instal·lació "estrella" no és una altra que la planta de tractament mecànic-biològic que es va posar en funcionament l'any 2017. Altre cop la comarca, amb la inestimable col·laboració de l'Agència de Residus de Catalunya, és pionera en aquest tipus d'instal·lació, contribuint en l'assoliment dels objectius fixats per les directives europees quant a la gestió dels residus, fent realitat aquesta modalitat de gestió des del primer moment.

La feina prèvia realitzada, en col·laboració amb l'imprescindible i insubstituïble Martí Corominas Blanch, va ser ingent i monumental. Vam estudiar diferents opcions de tractament i tecnologies, més convencionals i afins a l'Agència de Residus de Catalunya, així com d'altres tractaments més alternatius, que els mencionaré tal com els identificàvem i ens ho dèiem entre nosaltres, i per què em porten records entranyables: els de les olles, els de la calç, els italians, etc. Finalment es va decidir per un

tractament mecànic-biològic més convencional i sobretot, més contrastat en països més avançats que el nostre. El contrast el vam poder comprovar "in situ", amb visites a instal·lacions amb alguns anys de funcionament. Aprofito per dir que vam ser capaços de gaudir viatjant i treballant. Martí, quins bons records!

Canvio de registre, deixem-nos de records. En aquesta planta, es tracta, de forma segregada i diferenciada, el residu orgànic procedent de la recollida selectiva i el residu resta. Amb la posada en marxa de la instal·lació s'elimina la gestió directa d'aquestes fraccions de residus al dipòsit. De la fracció orgànica recollida selectivament se n'obté compost, que es gestiona com a material o esmena orgànica, apte per a usos agrícoles i de jardineria. Del residu resta se'n separa la matèria orgànica, que també rep un tractament biològic amb la finalitat d'obtenir un material bioestabilitzat, apte per altres usos diferents del que pugui tenir el compost, bàsicament com a material per a clausures edàfiques en terrenys degradats o restauració de talussos, sempre en usos no agrícoles. Així mateix de la fracció resta se'n trien els materials valoritzables que pugui contenir. Al dia d'avui la instal·lació disposa d'equips per a la separació de metalls fèrrics i de metalls no fèrrics, com l'alumini. Ara cal que la instal·lació millori i s'implantin equips per a la separació d'envasos plàstics. Aquest és un nou repte.

Dit i escrit tot això, només queden els agraïments. Agraïxo a la comarca, i especialment al Consell Comarcal, a en Josep Maria Marcé i a l'Helena Valent, i en especial a en Joan Vilahú, el poder haver participat en tots aquests projectes que, personalment i professional, m'han omplert de joia i coneixement. Jo, per la meua part, he intentat posar-hi la màxima voluntat i interès. També, dir-vos que haver treballat en aquest sector m'ha permès, a més de fer bons amics, conèixer la meua parella, que també treballa i viu d'això, la Raquel Castañón, amb la qual hem tingut una filla, que és possible que de gran s'hi dediqui, doncs amb set anys, sent i escolta converses que tenim els grans sobre gestió de residus, té nassos!!!!. Potser, serem una nissaga.

La comarca disposa de unes instal·lacions que són l'enveja de moltes veïnes i veïns, conciutadans d'altres comarques. Aprofitem-les.

Depuradora de lixiviats. Procés d'ultrafiltració

Dècada 2010-2020

El clima mundial ha evolucionat sempre de manera natural, però proves convincentes obtingudes arreu del món revelen que en l'actualitat està en marxa un nou tipus de canvi climàtic, que posa en perill la composició, la capacitat de recuperació i la productivitat dels ecosistemes naturals i el desenvolupament econòmic i social, la salut i benestar de la humanitat. Actualment anomenem canvi climàtic el canvi de clima produït per l'activitat humana, que altera la composició de l'atmosfera mundial i que se suma a la variabilitat natural del clima observada durant períodes de temps comparables.

Arran de cimeres i acords mundials sobre el canvi climàtic, els darrers anys hi ha hagut dues estratègies a treballar que també han arribat a l'escala local:

La mitigació del canvi climàtic, amb accions dirigides cap a la reducció d'emissions. En el cas de l'abocador controlat la primera estratègia de mitigació va ser la desgasificació del metà per a reduir emissions.

L'adaptació al canvi climàtic, amb accions de gestió que tinguin en compte els impactes com l'escassetat d'aigua, la pèrdua de la biodiversitat o la pujada de les temperatures.

Els ajuntaments de l'Alt Empordà ho han treballat a través

del compromís signant el Pacte d'alcaldes i alcaldesses, i de la planificació d'accions encaminades a l'eficiència energètica, la reducció d'emissions i les adaptacions al canvi.

El Consell Comarcal ha redactat el Pla d'adaptació al canvi climàtic impulsant accions d'adaptació i seguiment de dades locals dels impactes d'aquest fenomen.

La gestió de residus no és aliena a aquest fet, i les estratègies i accions fetes en aquests serveis públics poden ajudar-hi.

Mitiguem el canvi climàtic quan: seleccionem els residus, reciclem els materials dels residus, comprem objectes fets amb material reciclat, tractem el gas de l'abocador, separem la fracció orgànica per compostar-la, etc.

Ens adaptem al canvi climàtic quan: reduïm els residus, reparem i reutilitzem abans de llençar, recuperem aigua de pluja per utilitzar en els processos de compostatge, utilitzem energia renovable per a tractar els residus, etc.

Durant la darrera dècada hem doncs iniciat un camí cap a l'increment de la tecnologia en la gestió de residus, no només amb l'objectiu d'assolir els objectius de reciclatge de la legislació, sinó amb un objectiu més important: posar el nostre granet de sorra per revertir el canvi climàtic.

Impermeabilització Fase 5

Municipis de l'Alt Empordà adherits al Pacte d'alcaldes

2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1	1	1	29	21	0	1	3	1

Dades d'interés de la comarca

Habitatges (2011)	138.351	▲ 19.459
Parc de vehicles (2011)	115.180	▲ 28.852
Migracions (2018)	9.987	▼ 632
Explotacions agràries (2010)	1.973	▼ 1.973
Places hoteleres (2011)	14.537	▼ 485
Places càmping (2011)	38.385	▲ 5.778
Superfície d'espais naturals	29.872	▲ 2.858

Que passa al món?

2010

Un terratrèmol a Haití de 7,0 en l'escala de Richter provoca 250.000 morts i una catàstrofe humanitària.

2011

Comença la Guerra Civil Líbia
Un terratrèmol, seguit d'un tsunami al nord-est del Japó

Cinema

La la land 14 nominacions al oscar (2017)

El Consell Comarcal

Presidents	Consol Cantenys 2009 -2011 Xavier Sanllehí 2011 - 2015 Ferran Roquer 2015 - 2018 Montse Mindan 2018- 2019 Sònia Martínez 2019 -
Pressupost del Consell (2018)	39.180.326€
Pressupost de l'abocador (2018)	3.974.989€
Pressupost del CTR (2018)	9.206.197€

Graficament

De la recollida de residus a partir del 2010 es destaca la incorporació de tecnologia als serveis. L'objectiu d'aquesta és sobretot el de controlar les dades de generació per municipis i per contenidor. Aquestes dades ens ajuden a resoldre millor problemàtiques puntuals així com a notificar als ajuntaments, que recullen conjuntament en rutes comarcals, les seves dades de generació.

En aquest període hem de destacar:

La posada en marxa del pesatge de cada contenidor de recollida selectiva des de 2010, amb un model on els contenidors estan georeferenciats.

El canvi de model de contenidors de càrrega bilateral que permeten una recollida amb braç robotitzat més ràpid i precís.

La posada en marxa d'una pàgina web amb els resultats del pesatge i el servei amb les dades públiques.

<http://www.selectiva-altemporda.org/>

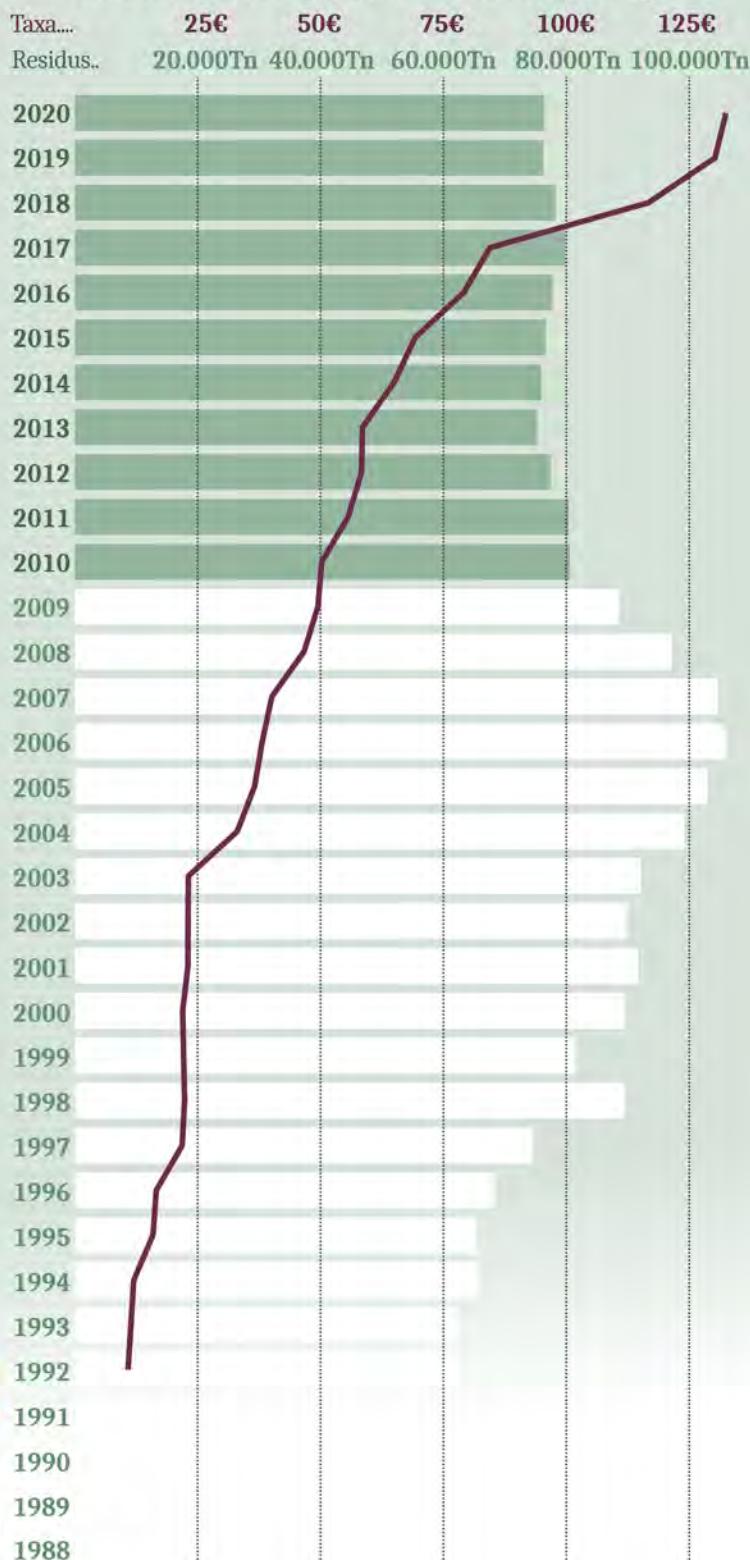
La posada en marxa de la informatització del control d'entrades de residus a les deixalleries i el web informatiu corresponent. <http://deixalleries.residus-altemporda.org/Default.aspx>

El pagament per generació a grans productors a usuaris del servei comarcal de recollida.

	REBUIG	FORM	PAPER	VIDRE	ENVASOS
2010	81064,73		4.793,03	4.458,58	1.568,96
2011	80852,02		4.436,21	4.704,51	1.563,23
2012	77835,59		4.040,47	4.178,83	1.637,63
2013	75601,02		3.936,54	3890,80	1578,67
2014	76355,67		3813,80	3554,83	1752,21
2015	77020,53		4113,44	3961,70	1831,67
2016	78120,78		4205,31	4012,27	1888,16
2017	80289,29		4156,34	4123,14	2019,00
2018	78674,50	2505,10	4500,26	4013,86	2553,08
2019	76674,19	3177,16	4872,97	3877,07	2644,40

Recollida residus i Taxa municipal

Tot i que en dades absolutes la recollida selectiva s'incrementa, també ho fa alhora que s'incrementa la generació de residus. Aquesta generació a la comarca també depèn del turisme i la seva estacionalitat. Tenint en compte el coeficient de generació mitjà de residus a Catalunya (Kg/hab/any) la comarca supera de llarg aquesta xifra. L'any 2019, si tenim en compte els residus generats, corresponen a 77500 habitants més que els corresponents a la població censada de 141.339 habitants.

Aquí teniu una mostra dels coeficients per generació pel 2019 que varien segons els municipis i la seva activitat turística. La majoria dels municipis de la comarca sobrepassen la mitjana catalana, però alguns municipis petits tenen un coeficient inferior. Sovint es tracta de municipis dormitori a prop de municipis grans:

GENERACIÓ DE RESIDUS 2019 hab/dia	
Catalunya	1,44
Alt Empordà	2,28
La Jonquera	4,86
Llers	2,15
Sant Pere Pescador	4,31
Cistella	1,44
Espolla	1,33
Cabanes	1,05
Vilabertran	1,04

L'evolució de la recollida selectiva de l'Alt Empordà s'incrementa des del 30% el 2010 al 45% el 2019, però encara és lluny de l'objectiu del 60% de recollida selectiva que marca en PRECAT20 de l'Agència de Residus de Catalunya. Aquesta planificació transposa els objectius de valorització de la Unió Europea i és la base per a la redacció d'una nova Llei de gestió de residus a Catalunya, que inclourà el pagament per generació i la pèrdua d'anònimat en la generació de residus com a eina bàsica per assolir-los.

Camió de recollida actual amb pesatge

Per fer el gir necessari de la situació, els darrers anys s'ha posat la lupa sobre el model de recollida.

**Marc
Casanovas
Castelló**

Tècnic de medi ambient
del Consell Comarcal
de l'Alt Empordà

(2017-2021)

L'evolució de la recollida de residus de la darrera dècada ens confirma, cosa que ja veiem alguns anys abans, que la recollida selectiva s'estanca i no hi ha manera d'augmentar-la. Això vol dir que una gran majoria de residus reciclables encara els llencem a l'abocador. Aquesta és la demostració que les estratègies seguides fins al moment no són prou eficients per esdevenir cada cop més sostenibles. Així la sensibilització a través de campanyes ha arribat a un límit que per si sola no ens permet arribar als objectius en matèria de reciclatge que marca la Unió Europea.

Per fer el gir necessari de la situació, els darrers anys s'ha posat la lupa sobre el model de recollida. És a dir, en com es recullen els residus. S'ha observat que model de recollida tradicional (recollida en contenidors a la via pública amb accés lliure) és obsolet i que cal una actualització. Així paral·lelament als esforços en matèria de sensibilització i campanyes, cal implantar models de recollida que obliguin als ciutadans i empreses a reciclar. Aquests nous models es caracteritzen per la identificació de l'usuari, element clau per tal

que els residus deixin de ser anònims i que a la llarga el seu comportament influeixi en el cost de la taxa de residus municipal. Els models més representatius són la recollida Porta a Porta i la recollida amb contenidors amb accés controlat.

Per tal d'acabar amb l'estancament de la recollida selectiva i arribar als objectius marcats per la UE, el Consell Comarcal de l'Alt Empordà juntament amb tots els municipis de la comarca ha impulsat el Pla Estratègic de Recollida de Residus (2020-2025). Aquest Pla té com a objectiu bàsic reduir l'anonimat en l'abocament dels residus. Per fer-ho parteix d'un punt clau, que és l'elecció del model de recollida més adient a cada municipi segons les seves necessitats i característiques. Els municipis poden elegir entre el model amb contenidors amb targeta, model porta a porta o model mixt. Així el futur model de recollida de la comarca serà un multimodel, a causa de la diversitat de la comarca, una barreja dels diferents models que de forma conjunta i en xarxa permetrà arribar als objectius mercats per les autoritats europees.

Contenidors amb obertura amb targeta, Ben aviat!

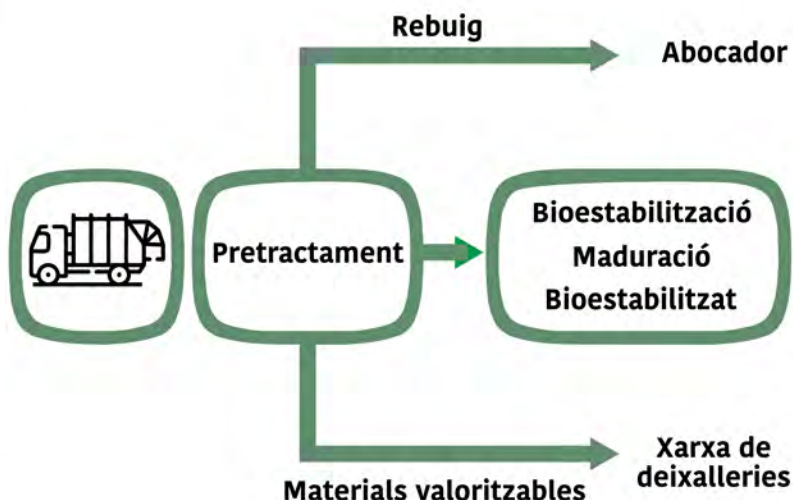
Dècada 2010-2020

La línia del temps

El tractament de residus a l'Alt Empordà fa un salt qualitatiu durant aquesta dècada atès que, des de 2017, l'abocador comarcal ja no serà l'única instal·lació de tractament de residus sinó que s'inicia la construcció d'un complex de diverses instal·lacions: el CTR (Centre de tractament de residus) de l'Alt Empordà.

Les plantes de tractament de fracció resta i compostatge són la part més important del pretractament. I al final de la dècada s'inicia una segona fase del complex que inclou la deixalleria comarcal, la planta de tractament de residus voluminosos i un centre d'informació i educació ambiental en un edifici administratiu. És un gran canvi pel Consell Comarcal de l'Alt Empordà des del punt de vista de la gestió, atès que el seguiment i direcció tècnica del complex s'ubica in situ i s'encarrega directament del control d'entrada.

Esquema tractament CTR

Bassa de llixiviats

2011

L'Abocador Comarcal de l'Alt incorpora un sistema de gestió ambiental en el seu sistema intern de funcionament i queda certificat amb els normes ISO 14001 i EMAS III.

2012

Control i anellament de l'avifauna de l'abocador i mesures de protecció de les instal·lacions. Es van instal·lar filtres de carbó actiu per a tractament previ del biogàs.

2013

Construcció d'una bassa provisional de lixiviats a la fase 3.

2015

Inici de les obres del Centre de tractament de residus amb plantes de pretractament dels residus que van a l'abocador controlat.

2016

Aprovació del projecte bàsic d'ampliació del vas, fase 5. I Projecte executiu de la fase 5.1

2017

Instal·lació d'un nou transformador per permetre la venda de la totalitat de l'energia. Posada en marxa del Centre de tractament de residus. Planta de resta i compostatge.

2018

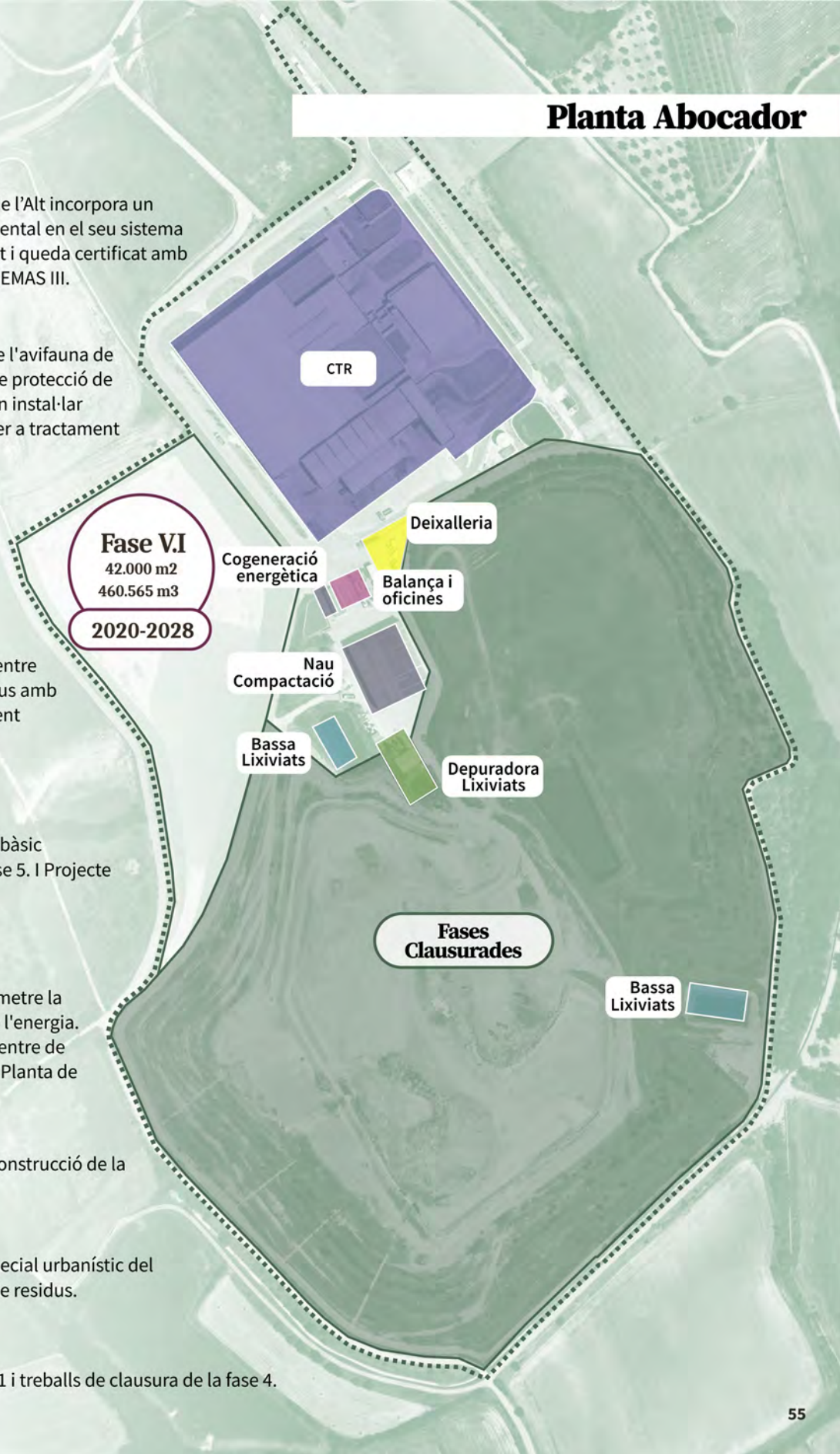
S'inicien les obres de construcció de la fase 5.1

2019

Modificació del pla especial urbanístic del centre de tractament de residus.

2020

Explotació de la fase 5.1 i treballs de clausura de la fase 4.

La crisi i el pas del temps van fer canviar també les perspectives de generació de residus.

**Daniel
Vilaró i
Casalinas**

Cap de Departament de
Planificació i Oficina
tècnica

Agència de Residus
de Catalunya

L'estiu de 2017 es va inaugurar l'activitat al Centre de Tractament de residus municipals de l'Alt Empordà.

Per prendre consciència de la importància d'aquesta fita, cal remuntar-se gairebé una dècada: setembre de 2008, l'Agència de Residus de Catalunya i el Consell Comarcal de l'Alt Empordà subscriuen el conveni per al finançament del Centre de Tractament.

El projecte suposava un impuls més a la implantació d'un nou model de gestió dels residus, desenvolupat en el marc del Pla Territorial Sectorial d'infraestructures de residus municipals de Catalunya.

Mentre els anys 90 la prioritat va ser ordenar la gestió dels residus organitzant dipòsits controlats comarcals que suposaven erradicar els abocaments incontrolats -i tot el que aquests comportaven-, el segle XXI aporta un nou enfocament, un nou model de gestió. Els residus deixen de veure's com allò de què cal desfer-se'n, i es comença a pensar que són un recurs que no ens podem permetre desaproveitar.

Aquest aprofitament i la reducció dels impactes ambientals associats als models anteriors, són el fonament del nou paradigma que es predicava en aquell moment: la sostenibilitat. Concepte avui ja demodé que hem rebatejat com economia circular.

Amb molta empena (i un certificat de disponibilitat pressupostària), es va poder adjudicar l'estiu de 2009 el contracte de concessió d'obra pública per a la construcció i explotació del Centre.

Si bé es van avançar els treballs de redacció del projecte amb el nou concessionari, els problemes van arribar amb l'esclat de la crisi econòmica i financera. Recordo l'esclat de la "bombolla", el mes de juny de 2010, com un autèntic tsunami que va fer trontollar tota planificació econòmica d'aquest i molts altres projectes, convertint en paper mullat les garanties que

oferia la subvenció aprovada prèviament pel Govern.

Aquell va ser un moment clau en l'evolució del projecte, suposant la suspensió de l'inici de les obres que estava proper a produir-se. A aquest daltabaix li va succeir un període complex, d'anades i vingudes, en el que no es va deixar de treballar amb intensitat per poder trobar una sortida que fes viable l'execució del projecte.

La crisi i el pas del temps van fer canviar també les perspectives de generació de residus, fet que va permetre redimensionar i replantejar alguns aspectes. Aquesta labor juntament amb l'encaix administratiu i la reprogramació econòmica de les accions, van portar al segon moment clau: l'aprovació del projecte modificat al mes de juny de 2014.

Cal valorar la tasca del Consell Comarcal per tal de fer possible desllorigar una situació difícil i l'encaix de la solució amb estricta adequació als procediments administratius establerts.

A partir d'aquí, el projecte té llum verda per a tirar endavant. El procés de construcció va avançar fins a la seva consecució no sense algunes discussions en el camí. Res, però fora del comú en una obra d'aquesta envergadura.

Ara veig tot el procés en perspectiva i estic convençut que tot plegat ha acabat afavorint el resultat. Avui la comarca disposa d'una instal·lació més flexible, més ben dimensionada i amb un funcionament més adequat a les necessitats i requeriments actuals, amb capacitat per donar resposta als reptes d'un futur en el qual no hi ha marxa enrere pel que fa a les polítiques ambientals.

Tant és així que la instal·lació és un referent al nostre País que aprofitem per ensenyar a altres territoris i també a delegacions d'altres països perquè puguin veure els millors exemples del que cal fer.

Si és que ja ho diuen que amb paciència es guanya el cel.

Cabina de triatge

S'han realitzat millores que han consolidat les instal·lacions com a punt estratègic generador d'energies renovables.

**Miquel
Garriga Viña**

Cap de planta
GBI Serveis SAU

(2009-2021)

El març del 2009 vaig iniciar el meu càrrec com a cap de planta, per part de l'empresa GBI serveis gestora del Dipòsit controlat de L'Alt Empordà. D'ençà que vaig estudiar la carrera d'Enginyeria Industrial vaig tenir molta curiositat per un sector en creixement tecnològic i econòmic com és el dels residus, aquesta curiositat es va poder satisfer en realitzar el càrrec de cap de planta de la instal·lació de gestió de residus més importat de la comarca de L'Alt Empordà.

Des del primer moment en el càrrec, vaig veure que era tot un repte professional, sobretot per la diversitat de tecnologies, processos tecnològics i branques de la ciència, que es donen dins les instal·lacions i en la gestió diària dels residus; Construcció, edificació, moviments de terres, maquinària mòbil (excavadores, pales carregadores, toros mecànics...), processos químics, físics, biològics, mecànics... vaig veure que per poder realitzar les meves funcions hauria de tenir, o si no, adquirir coneixements en moltes i diverses matèries tècniques.

Em vaig adonar que el concepte de què la "brossa es tirava al riu" o que "s'enterrava en un simple forat a terra", possiblement als anys setanta era certa, però completament diferent de la realitat actual.

Al llarg del període del 2009 fins a l'actualitat s'han realitzat modificacions i millores que no només han consolidat les instal·lacions com a punt estratègic de gestió de residus, sinó també com instal·lació generadora d'energies renovables. Des del 2009 fins al 2020 s'han generat des de la planta d'aprofitament energètic 18.000 Megawatts de potència elèctrica, que equivalen a

evitar l'emissió a l'atmosfera d'unes 3.000 tones de CO₂.

S'han implantat tecnologies per poder realitzar una gestió integral dels residus entrats, sense haver de transportar residus sobrants, generats en la mateixa gestió i tractament dels residus a instal·lacions externes.

S'han realitzat millores a les instal·lacions per evitar l'impacte a la fauna i l'avifauna de l'entorn, com són la implantació de xarxes a totes les edificacions, retractilats de bales de residus, barreres físiques en zones de descàrrega, seguiment i control de totes les espècies....

Entre altres.

L'última ampliació i millora, i possiblement la més destacable és la planta del CTR (centre de tractament de residus) realitzada el 2018, que ha suposat una reducció en les tones residus abocats en un 24 %, i per tant reduint considerablement l'impacte ambiental.

És per això que m'agradaria classificar la meua gestió diària de les instal·lacions com el meu petit granet de sorra de contribució al medi ambient.

Vull finalitzar donant les gràcies a totes les persones que m'han acompanyat al llarg de tot aquest viatge a les entranyes del món dels residus, especialment en Martí Coromines (director de l'Explotació, del 1995 al 2019), en Josep Fayet (Encarregat de l'Abocador, del 1993 al 2018), Xavier Fàbrega (director tècnic GBI Serveis) i a la resta de treballadors de les instal·lacions que fan possible el funcionament dia a dia de la planta.

El futur de l'abocador

Des de l'any 2017 al 2020 s'han realitzat molts canvis a l'entorn de l'abocador. Les plantes de pre-tractament de residus i l'ampliació del vas d'explotació van marcar aquests anys i han suposat canvis en la gestió dels residus. En aquesta nova dècada que encetem, no s'aturen els reptes.

L'objectiu de la UE és molt clar: al 2035 només un 10% dels residus que generem hauria de ser dipositat en un abocador.

És un objectiu molt ambiciós i que no es pot assolir sense incidir i fer canvis a tots els nivells de la gestió de residus.

Per aquesta raó, en Consell Comarcal de l'Alt Empordà va aprovar un Pla de recollida de residus per a 2020-25. Aquest document detalla les accions que ens encaminaran cap a l'assoliment d'aquest objectiu. I les accions comencen per la prevenció de residus i la recollida, perquè és la generació de residus i com els separem en origen, que després condiciona el tractament. Sempre ha sigut així, el tractament de residus s'ha adaptat a les necessitats de la població i als seus hàbits

Amb la previsió que la recollida de residus canviarà substancialment i per tal de donar servei a la comarca respecte al tractament, ja tenim engegats nous projectes:

- La nova deixalleria comarcal amb una planta de desballestament de voluminosos per a l'aprofitament de materials.
- Un centre d'informació i educació ambiental per a liderar la comunicació d'aquests serveis, dotat també d'un taller de reutilització per donar un nou ús als residus o allargar la vida útil.
- Canvis en les plantes de triatge i compostatge per adaptar-les a la naturalesa de la nova composició dels residus d'entrada quan s'incrementi la recollida selectiva.

El complex es complementarà amb el Nou centre de protecció dels animals que és d'una gran necessitat a la comarca i podran crear-se sinèrgies de funcionament entre totes les instal·lacions.

Planta Abocador

2020

Inici de l'explotació
FASE 5.1

Aprovació del Pla
estratègic de recollida
de residus 2020-2025

2021

Construcció i posada en
marxa de la nova
deixalleria comarcal,
planta de voluminosos i
centre d'educació
ambiental i basses
d'aigua plujana.

També s'acondicionarà
el carril bici perimetral.

2023

Desgasificació de la
FASE 4 de l'abocador.

2024

Millores a les plantes de
pre-tractament de
residus.

Projecte d'energies
renovables i
autoconsum

Centre d'acollida
d'animals

el Triangle

Deixalleria

Fase V.II

30.000 m²

584.435 m³

2028-2037

CTR

Carril bici
perimetral

Deixalleria

Cogeneració
energètica

Balança i
oficines

Nau
Compactació

plaques
fotovoltaïques

Bassa
Lixiviats

Depuradora
Lixiviats

**Fases
Clausurades**

Bassa
Aigües Semi-netes

Bassa
Lixiviats

Les noves plantes han comportat canvis substancials en els residus dipositats

Jordi Colomé i Dalmau

Director d'exploració
de l'abocador i CTR

Consell Comarcal
de l'Alt Empordà

(2017-2021)

El dipòsit controlat de residus de l'Alt Empordà ha esdevingut en els darrers anys una de les infraestructures més importants de la Comarca. Les pàgines anteriors han fet un resum de tots els canvis i millores que s'hi han portat a terme per respondre a les noves necessitat i quantitats de residus que generava la societat. El canvi més important, al meu entendre, va ser el 2017. En aquell moment entraven directes a dipòsit controlat entre 170 i 220 tones diàries de residus.

Amb l'entrada en funcionament de les noves plantes de tractament de la fracció resta i la planta de compostatge, a novembre de 2017, l'entrada de residu s'ha vist reduïda en un 25% aproximadament, no obstant, els residus tractats i dipositats al vas continuen essent molts. Aquest fet, juntament amb la quantitat i complexitat de subsistemes que acompanyen una instal·lació d'aquestes característiques, com són el tractament de lixiviats, la captació i tractament de gasos, la gestió d'aigües, etc., esdevenen una repte molt engrescador per un enginyer industrial com jo.

Les noves plantes han comportat canvis substancials en els residus dipositats, no obstant,

encara queda molt recorregut per fer. La futura planta de tractament de residus voluminosos permetrà optimitzar el vas i allargar-ne la vida útil.

En els darrers 30 anys, els residus dipositats han canviat substancialment. Hem passat d'un residu força orgànic, amb poc envàs tant plàstic com metàl·lic, a un residu menys orgànic amb molt envàs i amb l'entrada de les noves plantes, a un residu molt poc orgànic i amb envàs plàstic únicament.

La necessitat de realitzar una bona gestió dels residus, així com l'adequació constant de les infraestructures requereixen d'una bona planificació. Per això des de l'Àrea de medi ambient s'ha redactat el pla estratègic de recollida de residus 2020-2025. Aquest pla, que inclou canvis substancials en la recollida de residus, té en compte també l'adaptació de les plantes i instal·lacions de tractament als canvis de tipus de residus que es preveuen que entraran al complex de tractament de l'Alt Empordà. De nou, una necessitat de millora continuada. Per tant, seguim!

Eco-competents

L'abocador comarcal de l'Alt Empordà és una instal·lació que també ha servit, des dels inicis de l'any 2000, per a fer activitats de sensibilització sobre la gestió de residus als més petits.

Fins l'any 2003, les visites dels escolars a l'abocador comarcal es realitzaven a partir de jornades de portes obertes que aconseguien que més de 300 escolars descobrissin la instal·lació. A partir de l'any 2004 la metodologia de visites va començar a evolucionar iniciant un treball pedagògic que ha anat millorant dia a dia per a incloure metodologies més vivencials d'aprenentatge i experimentació. Durant aquest temps s'ha redactat i utilitzat diversos dossiers pedagògics com a suport de treball sobre el funcionament de la instal·lació, l'avifauna que hi habita, la gestió dels residus municipals, la deixalleria comarcal...

Aquesta metodologia de visites ha fet que alguns centres escolars hagin inclòs la visita a la instal·lació en el seu projecte educatiu i la visitin anualment. Amb la posada en marxa de les plantes de pre-tractament dels residus, i la possibilitat de veure aquest tipus d'instal·lació industrial, s'ha incrementat l'interès de l'educació secundària per aquestes visites.

Amb la construcció del Centre d'informació i educació ambiental "El Triangle ambiental" en el complex del Centre de tractament de residus, es podran incrementar les visites i activitats de formació i sensibilització, així com dotar de nous recursos per a diversificar-les. Aquest és un repte important en la mesura que els hàbits de la població és un dels aspectes més importants en una gestió dels residus sostenible.

ANY	ESCOLES	NOMBRE APROX. D'ALUMNES
2008	3	150
2009	3	142
2010	2	92
2011	3	129
2012	1	50
2013	6	300
2014	5	250
2015	6	300
2016	15	557
2017	6	300
2018	5	250
2019	11	502
2020	3	90

A les visites de portes obertes de l'any 2004 es va presentar el personatge Pitu Tries, que va amenitzar el tancament de la visita a la instal·lació. Els diferents grups escolars realitzaven un recorregut en forma de gincama amb diverses parades en punts estratègics de la instal·lació.

A les visites pedagògiques al 2009 a l'abocador comarcal, els alumnes iniciaven la visita amb la bàscula, es pesaven ells mateixos i comparaven amb els residus d'entrada, el pes dels camions.

Amb l'entrada en funcionament del pre-tractament, al 2019 les visites són amb grups més reduïts, i s'inclouen tallers experimentals per a facilitar la comprensió del funcionament de la instal·lació.

**Xavier
Camps i Comas**

Terramar Natura i cultura
Visites escolars
a l'abocador

(2001 i 2021)

Les visites, l'abocador, el CTR, el complex tractament de residus i nosaltres hem evolucionat tots junts.

No entendríem l'evolució pedagògica de l'aprenentatge sobre residus sense una evolució personal i professional sobre el tema i sobre els valors de la societat.

Queden lluny aquells temps on fèiem la visita a una quantitat ingent de nens i nenes en mig d'un abocador obert on les olors es dispersaven arreu, on plantàvem pins i esmorzàvem un suc amb envàs individual de tetrabric i una napolitana de xocolata. Segurament encara poc acostumats a treballar transversalment tots els discursos com l'educació alimentària, el producte de proximitat, la vegetació autòctona, etc. fins on ens situem en l'actualitat amb unes activitats pedagògiques compartides amb l'equip docent, amb un treball cos a cos, amb l'administració competent i l'empresa concessionària. Una evolució en constant progrés i canvis que resulta més eficaç quan es treballa col·laborativament i en xarxa buscant l'opinió i el raonament de tothom.

És evident que des d'aquell any 2002 també ha canviat la societat, els valors, la manera de comunicar i com aprendre, però el que no ha canviat és la problemàtica, després de tants anys no ha canviat gaire bé en res. Seguim generant residus, molts residus, seguim no fent cas a les 3 R (reduir, reutilitzar i reciclar) i ja pretenem passar al residu Zero.

Com a educadors ambientals, hem fet més de 20 anys de feina per aconseguir millorar aquests aspectes i us ben asseguro que hem assolit coses increïbles. Les escoles treballen molt bé el residu però estan isolades. Ens hem equivocat en el concepte? Hem abandonat la resta? Perquè quan deixen l'escola ja cauen en el costat obscur?

Potser és una sensació i ho estem fent molt bé, o gran part de nosaltres ho estem fent bé. Llavors perquè cada vegada generem més

residus. Reflexionem-hi!

És ben veritat que en 20 anys hem creat diferents activitats pedagògiques, programes i projectes engrescadors, personatges com en Pitu Tries com a estàndard de les campanyes i segurament hem estat pioners amb moltes coses. Una de les millors ha estat el treball en xarxa amb les empreses externes com nosaltres, dissenyadors, etc., l'equip tècnic del CCAE com a eix pivotant i lideratge indiscutible, el SEAE i les escoles, el que ha fet consolidar un projecte de comarca que agafa molts àmbits.

Hem passat d'un abocador amb tot de materials escampats, amb els vasos oberts, llixiviats arreu, compactadores llargament espatllades, a un complex amb un CTR, abocador controlat, tot controlat, regularitzat, mil·limetrat perquè funcioni a la perfecció. Tot això no s'entendria sense l'aportació humana per part de tothom i la sensibilització de la població comarcal.

Abans l'abocador només rebia escolars i ara rep polítics, famílies, escoles i grups, entre d'altres. Perquè segurament estem en un marc mental madur, de conscienciació, on els residus ja són a tots els vocabularis de la societat. L'escolar, el municipal, el carrer i allà on calgui.

Vist des d'ara és evident que hem evolucionat en molts sentits. Ens hem adaptat, ho sabem explicar més bé, agafem més targets socials i d'edat, i som conscient de tota la feina que ens queda per fer. No obstant i com moltes coses tot passa per la responsabilitat individual, col·lectiva i política per poder assolir els objectius marcats.

Per tant continuem encarant el futur amb nous reptes, nous programes i projectes per continuar assolint nous objectius amb el lideratge del CCAE des de l'Àrea de Medi ambient i treballant cos a cos amb la societat empordanesa per fer un món millor per a tothom.

Què volen dir les tres R's

Full Screen

Next

End Game

✓2

0

0

0

Show media

reconvertir, reciclar i reduir

reutilitzar, refer i reciclar

PLANTA DE TRACTAMENT A FRACCIÓ RESTA

ció hi arriben les escombraries procedents del co
Aquestes estan compostes per diversitat de resis
olitables, i que caldria haver separat prèviament

FRACCIÓ RESTA
Aquestes són les escombraries que no s'han pogut reciclar i que s'han de tractar de manera especial.

FRACCIÓ RESTA
Aquestes són les escombraries que no s'han pogut reciclar i que s'han de tractar de manera especial.

FRACCIÓ RESTA
Aquestes són les escombraries que no s'han pogut reciclar i que s'han de tractar de manera especial.

FRACCIÓ RESTA
Aquestes són les escombraries que no s'han pogut reciclar i que s'han de tractar de manera especial.

FRACCIÓ RESTA
Aquestes són les escombraries que no s'han pogut reciclar i que s'han de tractar de manera especial.

FRACCIÓ RESTA
Aquestes són les escombraries que no s'han pogut reciclar i que s'han de tractar de manera especial.

Solar fotovoltaica

L'energia solar fotovoltaica és una energia renovable que es crea mitjançant la transformació de la radiació del sol en electricitat.

Què és l'autoconsum?

És la producció d'energia per consum propi. L'autoconsum solar fotovoltaic transforma directament la radiació solar en electricitat i permet el consum instantani amb el qual es pot cobrir part del consum de la instal·lació.

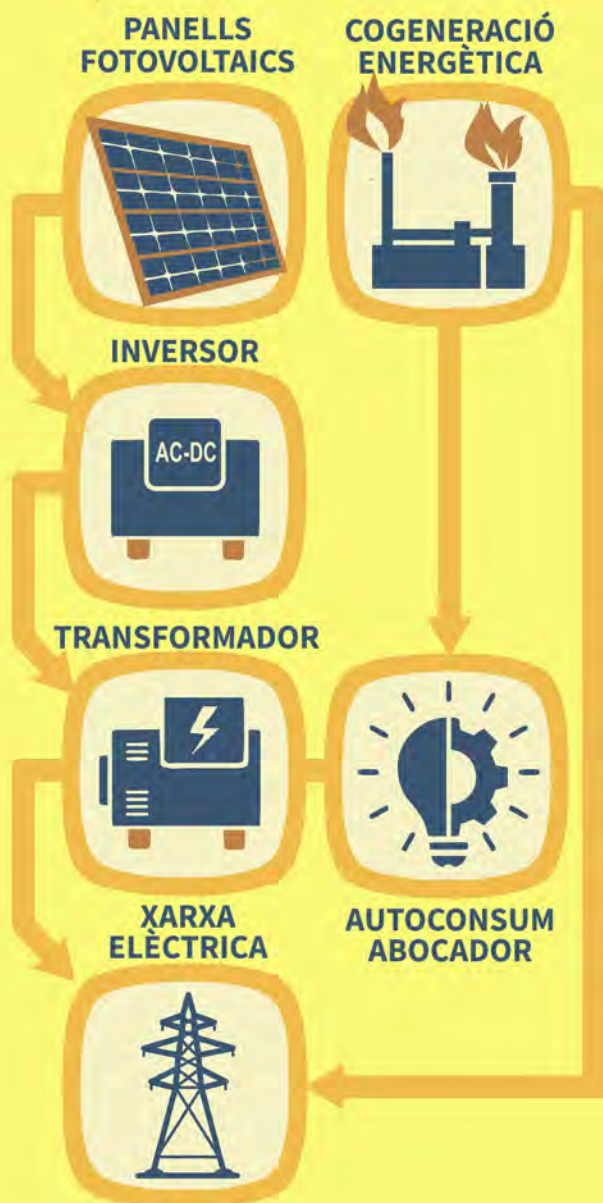
Quan els panells fotovoltaics no produeixen energia suficient per cobrir totalment l'energia necessària, es pot continuar consumint electricitat a través de la xarxa elèctrica sense que es noti cap diferència en el funcionament de la instal·lació. Per contra, en determinats casos l'electricitat produïda és superior a la consumida i és possible abocar l'excedent d'electricitat a la xarxa o bé acumular-lo en una bateria.

Quins són els avantatges?

Aquest tipus d'instal·lacions aporten un seguit d'avantatges tant ambientals com socials i econòmics. Per una banda, es disminueix el consum de combustibles fòssils i la dependència energètica amb l'exterior de manera que es redueixen les emissions de CO₂ i per tant es contribueix a la lluita contra el canvi climàtic i a la millora de la qualitat de l'aire. Alhora, s'aconsegueixen estalvis en la factura elèctrica i el fet de gestionar la pròpia energia s'avança en la democratització energètica.

CTR - Autosuficient

El Centre de Tractament de Residus de l'Alt Empordà (CTRAE) compta amb l'abocador comarcal, una planta de compostatge i una planta de tractament de la fracció resta. El conjunt d'aquestes instal·lacions té un consum anual d'aproximadament 3.600 MWh. Per fer front a aquesta demanda energètica, durant l'any 2020 l'Agència Comarcal de l'Energia i Clima (ACEC) ha redactat «l'estudi d'implantació d'energies renovables al Centre de Tractament de Residus de l'Alt Empordà» per estudiar la viabilitat tant tècnica com econòmica de les diferents opcions d'implantació d'energies renovables al CTRA. Així doncs, l'estudi pretén planificar el desenvolupament de les energies renovables per tal d'aconseguir a mitjà termini un CTRA 100 % autosuficient energèticament i alhora apropar el gran valor de les energies renovables al nostre territori.

Apunt tecnològic

Perquè és necessari la formació de xemeneies o pous en els dipòsits clausurats? Perquè cal drenar-les? Per què no es poden emprar bombes elèctriques convencionals?

L'acció finalista de dipositar els residus no valoritzables en dipòsit controlat, requereix disposar d'un vas degudament impermeabilitzat on es van dipositant els residus, l'explotació segueix també amb i la cobertura en terres de la zona d'explotació que, un cop s'ha assolit la cota de rebliment desitjada, comporta forçosament l'excavació de pous o xemeneies per a l'extracció de biogàs.

El biogàs es produeix en conseqüència de la degradació anaeròbica (sense presència d'oxigen) dels residus orgànics. La gran part del biogàs és metà, que resulta ser 34 vegades més contaminant que el CO₂ i nociu per l'atmosfera. Per això el seu tractament amb la combustió és important.

La degradació dels residus dins el vas, també produeix lixiviats, el líquid resultant dels processos de degradació dels residus orgànics. Aquests, juntament amb les infiltracions d'aigua de pluja, provoquen que les xemeneies o pous que serveixen per a la correcta i necessària extracció de biogàs, quedin negats de lixiviats impossibilitant-ne l'extracció mitjançant un bufant. És per aquest motiu que cal instal·lar bombes al fons de les xemeneies que permetin l'extracció del lixiviats, i poder-lo depurar per evitar infiltracions al medi.

Aquestes bombes en estar en presència de biogàs no poden ser bombes elèctriques convencionals sinó que forçosament han de ser bombes pneumàtiques i per això cal tirar-línia d'aire comprimit que permeti l'accionament de les bombes pneumàtiques.

Extracció de biogàs

Bomba d'extracció de lixiviats

Martes, 17 de diciembre de 1985

LOS SITIOS / 9
DIARI DE GIRONA

El conjunt de deixalles s'aproximaria a les cent tones diàries

Nou pobles de la Costa Brava nord s'apunten a la planta de reciclatge

Nou ajuntaments de la Costa Brava nord es varen reunir, ahir al migdia, a l'Ajuntament de Castelló d'Empúries, per estudiar la possibilitat de construcció d'una planta de reciclatge de residus sòlids urbans. Sembla que hi ha bona disposició d'aquests ajuntaments a participar en aquest projecte, i, en principi, cada municipi hauria de pagar de 1.200 a 1.500 pessetes per tona d'escombraries. L'alcalde de Pedret i Marzà, terme municipal on estaria instal·lada la planta, es va negar a aquesta possibilitat si no hi havia garanties d'higiene i millora de la zona.

PUNT

16 Dimecres, 28 de gener de 1987

La Jonquera vol usar l'abocador de l'Alt Empordà

PUNT

Alt Empordà

Dissabte, 11 d'octubre de 1986 11

Alcaldes de la comarca van visitar les terres de Ponent

L'Alt Empordà «importa» de Lleida el sistema d'abocador

FIGUERES (De la nostra Redacció, per Narcís Genís). — La Mancomunitat Intermunicipal de l'Alt Empordà vol fer un abocador controlat a Pedret i Marzà de característiques semblants al de Lleida. Després de la visita dels alcaldes de Castelló d'Empúries, l'Escala, Pedret i Marzà, i Roses a l'abocador controlat de Lleida, com a model del que es vol fer a l'Empordà, aquests ajuntaments s'han de decidir per les ofertes presentades per les empreses FOCSA i ENSCO.

Domingo 18 de Enero de 1987

DIARI DE GIRONA 13
LOS SITIOS

Se celebren ple municipal figuerenc i de la Mancomunitat empordanesa

L'abocador de Pedret i Marzà quedarà adjudicat demà

PUNT

Comarques

Dijous, 14 de gener de 1988

La concessionària reclama 22 milions

L'abocador de l'Alt Empordà està encallat pels deutes

PEDRET I MARZÀ (De la nostra Redacció, per A. Gumbau). — La manca de liquiditat de la Mancomunitat de l'Alt Empordà és la causa que s'hagi paral·litzat de nou la posada en funcionament de l'abocador controlat de Pedret i Marzà, que era prevista per la setmana vinent. L'empresa concessionària ENSCO, demana abans de començar els treballs que se li abonin part dels 22 milions que ja té avançats, mentre que l'ajuntament de Pedret i Marzà no està disposat a donar el permís d'exploració fins que no se li garanteixi la correcta explotació.

previst per la setmana vinent. La reunió se suspengué, però, després que l'empresa anuncià la seva postura en la inspecció que al matí realitzaren els tècnics de la mancomunitat i de l'ajuntament de Pedret.

EL PUNT / Dimecres, 12 d'abril de 1994

PUNT I SEGUIT

EQUIPAMENTS

Estudien fer una planta de compostatge a l'abocador de Pedret i Marzà

Amb aquest equipament s'aprofitarien les deixalles per fer adobs per a l'agricultura.

C. GORDO

Pedret i Marzà. — El Consell Comarcal de l'Alt Empordà estudia la possibilitat d'instal·lar a l'abocador comarcal de Pedret i Marzà una planta de compostatge i reciclatge de residus sòlids urbans. L'equipament aprofitaria les deixalles que s'hi aboquegen per produir adobs per a l'agricultura. Actualment no existeix cap planta d'aquestes característiques a les comarques gironines. D'altra banda, les obres d'ampliació que es fan a l'abocador i que permetran triplicar la capacitat de la instal·lació i garantir-li una vida d'entre deu i dotze anys estan arribant al mes de juny vinent.

Comarques

Viernes, 4 de abril de 1988

Promogut per la Mancomunitat de l'Alt Empordà

Abans de l'estiu pot haver-hi abocador a Pedret i Marzà

Acol·lirà les deixalles de Figueres, Roses, Castelló i l'Escala

Un dels primers projectes que endegarà la Mancomunitat intermunicipal de l'Alt Empordà serà la construcció d'un abocador controlat al terme de Pedret i Marzà. Dimarts passat tingué lloc una reunió a l'Ajuntament de Figueres amb els alcaldes interessats en el projecte —Roses, Castelló i l'Escala, a més de la capital de la comarca— els quals manifestaren que la seva intenció és la de poder tenir les instal·lacions a punt abans de l'estiu vinent. Mentrestant, Alternativa Verda ha anunciat la presentació d'un projecte nou que pot ser la solució a aquesta problemàtica.

EMPORDÀ

EXPOSICIÓN D'OCTUBRE DE 1986 / ANY XIX / NÚM. 925 / EDITORIAL L'ESPORDÀ S.A. / PEDRET MARZÀ

Premseran les escombraries de l'abocador per allargar-ne l'ús

Serà de les primeres instal·lacions de Catalunya en compartir els residus. També es vol evitar la dispersió de plàstics i papers a les flaquejades vèries. L'escombrador comarcal entrarà en funcionament abans de tancat any.

COMARQUES / Dissabte, 21 d'octubre de 1989

DIARI DE GIRONA / 13

L'Ajuntament voldria que altres municipis el fessin servir

Roses encarrega un projecte d'abocador i descarta anar a Pedret

EL PUNT

Dimecres, 1 de juny de 1997 • Núm. 3.920 • Any XIX

DIARI INDEPENDENT, CATALÀ, COMARCAL I DEMOCRÀTIC

Alt Empordà • Núm. 395 • Any II • 375 pessetes

Transformaran els suc de les bosses d'escombraries en aigua per regar

Ahir es van inaugurar les noves instal·lacions dels abocadors de Pedret i Marzà i Reuda

Des de l'Alt Empordà es tractaran també els líquids de la Selva i del Baix Empordà. Plana 3

PUNT I A PART

NOUS SERVEIS ALS ABOCADORS DE L'ALT EMPORDÀ I LA GARROTXA

Els abocadors de l'Alt Empordà i la Garrotxa han instal·lat una planta de tractament dels líquids (els líquids que es produeixen com a conseqüència dels cèl·luls que desprenen els residus dipositats). L'objectiu final és transformar aquests líquids en aigua que es farà servir per regar o per abocar a la xarxa hidrogràfica. La planta de l'Alt Empordà, que ha afegit una línia de compactació dels residus, també tractarà els líquids dels abocadors de Santa Coloma de Farners i de Solius. El Consell Comarcal de l'Alt Empordà va destinar un pressupost de 159 milions de pessetes en les millors de l'abocador de Pedret i Marzà, que ahir va inaugurar Pere Macias. El conseller també va visitar les noves instal·lacions de la planta de Reuda (Garrotxa).

Pere Macias inaugura dues noves línies de tractament de residus

L'Alt Empordà aplicarà tecnologia punta a Europa per tractar els líquids de l'abocador

Brussosa diu que l'estació de la Garrotxa ressol el problema dels líquids de forma racional

FIGUERES - 27 juliol 2016 2.00 h

EL PUNT AVUI+

El Consell controlarà les aus pels problemes que provoquen a l'abocador

► L'ens ha provat sense èxit diverses tècniques per foragitar gavians i cigonyes de la zona

Asseguren que la important població d'avifauna que hi ha a la zona dificulta la gestió de l'equipament

Vistiplau a l'ampliació de l'abocador de Pedret i Marzà

- El Consell Comarcal va validar ahir el projecte executiu de la primera fase de l'engrandiment, que hauria d'estar enllestit el 2017
- El conseller de Medi Ambient del Consell diu que tenen marge

6 DIUMENGE, 28 D'OCTUBRE DE 2001 | **Diari de Girona**

LA INSTAL·LACIÓ ES CONVERTIRÀ EN UN DELS CENTRES MÉS MODERNS DE CATALUNYA

Europa i la Generalitat pagaran els mil milions de l'abocador comarcal

El projecte inclou una planta de lixiviats i una altra de desgassificació

EL PUNT | Dissabte, 6 de setembre del 2003

El Consell de l'Alt Empordà obrirà l'abocador als veïns per contrarestar l'alarma pels incendis

Afirma que les instal·lacions no causen cap mena de contaminació

Diari de Girona DIMECRES, 17 DE MARÇ DE 2004

EL CONSELL BUSCA ALTERNATIVES PERQUÈ LA VIDA DE LA PLANTA DE PEDRET I MARZÀ ACABARÀ EN UNS VUIT ANYS

L'abocador comarcal produirà energia alternativa en tres mesos

Les actuacions de millora a la planta permeten la gasificació del residu i eliminar els olors

EL PUNT | Dimecres, 22 d'abril del 2009

Aproven el centre de tractament de residus de l'Alt Empordà, que evitarà portar els voluminosos a la Garrotxa

Les obres començaran a la tardor i entrarà en servei l'estiu del 2011

JOSEP PUIGBERT / **Pedret i Marzà**
 ● La tardor vinent s'iniciarà la construcció del centre de tractament de residus de l'Alt Empordà en uns terrenys de 22.000 m² que hi ha al costat

de l'actual abocador comarcal de Pedret i Marzà. Aquesta instal·lació evitarà que els residus voluminosos s'hagin de portar a la Garrotxa o a Lleida, com passa ara. La inversió és

de 36,3 milions, que pagarà, juntament amb el finançament, l'Agència Catalana de Residus. Ahir, el Consell Comarcal de l'Alt Empordà va aprovar i adjudicar les obres.

Per Gemma Arché - 18 Juliol 2017

EL PUNT | Diumenge, 13 de gener del 2008

L'abocador centra les inversions del Consell Comarcal de l'Alt Empordà

EMPORDÀ

L'Agència de Residus de Catalunya destina 4,6 MEUR al centre de tractament de Pedret i Marzà

Es preveu construir una deixalleria comarcal i altres equipaments

ACN | 02.03.2020 | 16:41

1 d'abril de 2005 ■ **Diari de Girona**

PEDRET I MARZÀ
L'abocador s'abastirà d'energia i vendrà cada any 4.000.000 kW/h

HORA NOVA

Inauguren la primera fase del CTR, que reduirà un 50% el rebuig de l'abocador

Al suro

Passat

Què recordes dels residus que feies en la teva infància?

Passava el drapaire i ens comprava el cartró o el ferro...

Els cabassos, farcells i cantis formaven part del nostre dia a dia, el plàstic va venir molt més tard.

Quan anàvem a comprar tornàvem les ampolles de sifó i d'aigua amb gas.

L'àvia passava els estius fent pots de conserva de tomata i confitura.

Anàvem a les festes majors amb la bicicleta, i tornàvem que clarejava.

Present

Com creus que ajuda la tecnologia a la gestió de residus?

NO sé si ajuda o la complica...

(A. T. 30 anys)

Suposo que hauria de posar-ho més fàcil per reciclar.

(B. G. 40 anys)

Futur

Quins residus creus que generarem d'aquí a 5 anys?

Un munt de Residus tecnològics
(A. S. 21 anys)

Crec que reduïrem els plàstic però n'hi haurà d'altres com les bateries de cotxe.
(D. P. 25 anys)

Seria un lloc net i faria bona olor
(G. H. 7 anys)

Seria un món ple d'animals feliços
(F. T. 6 anys)

Com seria un món sense residus?

